

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: zarządzanie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Łódzki

Data przeprowadzenia wizytacji: 4-5.06.2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	21
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	24
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	30
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	31
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	35
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	36
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	39
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!**
Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący prof. dr hab. Tadeusz Kufel, ekspert PKA

członkowie:

1. Prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
2. Dr hab. Robert Kowalak – ekspert PKA
3. Mgr inż. Łukasz Denys, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Mateusz Saniewski, ekspert PKA ds. studenckich
5. Mgr Hanna Chrobak-Marszał, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym w Uniwersytecie Łódzkim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały nr 519/2020 Prezydium PKA z dnia 17 lipca 2020 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2020/2021. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się 2012 roku w ramach oceny instytucjonalnej Wydziału Zarządzania, a w roku 2020/2021 upływa okres na jaki została wydana wyróżniająca ocena instytucjonalna (uchwała 1/2/2013 PPKA z dnia 17.01.2013). W wyniku oceny instytucjonalnej, o której mowa, nie zostały sformułowane zalecenia dla tego kierunku.

Zdalna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny. Przed wizytacją odbyło się zdalne spotkanie mające na celu wyjaśnienie wątpliwości oraz dyskusję na temat wstępnych wniosków. Wizytacja rozpoczęła się od Spotkania z Władzami Uczelni. Odbyły się również spotkania z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, studentami, nauczycielami akademickimi oraz interesariuszami zewnętrznymi (pracodawcy), a także Zespołem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Ponadto dokonano oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych, odbyły się zdalne hospitacje zajęć dydaktycznych oraz zdalny ogląd bazy dydaktycznej. Podczas spotkania podsumowującego pracę ZO dokonano oceny spełnienia standardów jakości kształcenia, sformułowano uwagi i rekomendacje, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym wizytację.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{[1],[2]}	- nauki o zarządzaniu i jakości 92% - ekonomia i finanse 6% - nauki prawne 2%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 124 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	brak	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>marketing, przedsiębiorczość i doradztwo biznesowe, zarządzanie rozwojem przedsiębiorstw, zarządzanie zasobami ludzkimi</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	288	164
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	670	440
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	124	80
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	78 – 98 (dla programu studiów, w zależności od specjalności)	78 – 98 (dla programu studiów, w zależności od specjalności)
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	91	91

^[1]W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

^[2]Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia dla kierunku zarządzanie wynika ze strategii Uniwersytetu Łódzkiego w szczególności dotyczy to celu strategicznego nr 2 tj. „Realizacja nowoczesnego kształcenia opartego na badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem”. Analiza projektu Strategii Uniwersytetu Łódzkiego 2021-2030 (przygotowany do uchwalenia przez Senat w dniu 18 czerwca 2021 r.) wskazuje, że cele szczegółowe: 2.1 Stałe podnoszenie jakości kształcenia na wszystkich poziomach edukacji akademickiej oraz 2.3 Silniejsze powiązanie kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi wskazują na silny wpływ strategii na wybór ogólnoakademickiego profilu kształcenia. Ponadto, realizacja zapisów strategii Uczelni jest uwzględniana w zapisach zawartych w strategii Wydziału.

Jako realizację zapisów strategii Uczelni przy projektowaniu programu studiów uwzględnione zostały zapisy zawarte w strategii Wydziału Zarządzania UŁ dotyczące w szczególności dążenia do trzymania przez Wydział kategorii naukowej A oraz uzyskania pozycji lidera i opiniotwórczego ośrodka naukowo-badawczego. W efekcie konstrukcja programu studiów na kierunku została podporządkowana całościowej koncepcji kształcenia na Wydziale Zarządzania UŁ, zgodnie z którą studia II stopnia na kierunku mają charakter ogólnoakademicki, treści proponowanych zajęć powiązane są z badaniami naukowymi prowadzonymi na Wydziale Zarządzania i ponad połowę programu studiów określonego w punktach ECTS stanowią zajęcia służące zdobywaniu przez studentów pogłębionej wiedzy.

Kierunek na studiach II stopnia został przypisany do dyscypliny wiodącej: nauki o zarządzaniu i jakości, a także wspomagających dyscyplin: ekonomii i finansów oraz nauki prawne.

Program studiów zakłada przekazanie pogłębionej wiedzy w ramach wybranej ścieżki kształcenia odpowiadającej zainteresowaniom naukowym oraz planom zawodowym studenta. Studiujący mogą dokonać wyboru następujących specjalności: *marketing, zarządzaniem rozwoju przedsiębiorstwa, zarządzanie zasobami ludzkimi, przedsiębiorczość i doradztwo biznesowe* oraz przedmiotów do wyboru, dzięki czemu ich oczekiwania i potrzeby mogą być w pełni zaspokojone. Mają również możliwość współuczestniczenia w działalności badawczej kół naukowych oraz zespołów złożonych z pracowników Wydziału Zarządzania.

Celem studiów II stopnia na kierunku jest kształcenie specjalistów w zakresie szeroko rozumianego zarządzania oraz kadry menedżerskiej dla potrzeb organizacji biznesowych, sektora publicznego i organizacji pozarządowych. Koncepcja ta łączy w szczególności elementy współpracy z praktyką gospodarczą z elastyczną ofertą przedmiotów do wyboru oraz interdyscyplinarnego charakteru nauczania. W efekcie konstrukcja programu studiów na kierunku została podporządkowana całościowej koncepcji kształcenia na Wydziale, zgodnie z którą studia II stopnia mają charakter ogólnoakademicki.

Kształcenie na kierunku ma również elementy praktyczne związane z typowymi obszarami działalności gospodarczej realizowanymi przez organizacje biznesowe, w tym w szczególności z szeroko rozumianą działalnością usługową, produkcyjną i handlową. Przedmioty na kierunku zostały tak zaprojektowane, aby kształcenie odbywało się w sposób zrównoważony – zarówno w obszarach kompetencji specjalistycznych niezbędnych we współczesnej organizacji, jak i badawczych.

Ważnym aspektem pozwalającym na powiązanie kształcenia na kierunku z działalnością gospodarczą jest to, że organizacje wchodzące w skład Rady Biznesu przy Wydziale Zarządzania UŁ proponują

potencjalne tematy, na które studenci mogą pisać swoje prace dyplomowe. Uzupełnieniem podstawowego toku kształcenia na kierunku są organizowane seminaria, konferencje i spotkania z przedstawicielami biznesu, pozwalające na zapoznanie się studentów z aktualnymi problemami działalności gospodarczej.

Program studiów II stopnia zakłada przekazanie pogłębionej wiedzy na temat szeroko rozumianego – zarówno przedmiotowo, jak i podmiotowo – zarządzania organizacją. Treści prezentowane na przedmiotach są powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, w tym w szczególności w zakresie zarządzania organizacją – podstaw teoretycznych i metodologicznych, zarządzania zasobami ludzkimi, marketingu, logistyki, zarządzania strategicznego, zarządzania wartością, rachunkowości i zarządzania finansami przedsiębiorstwa oraz zarządzania publicznego. Z wymienionymi obszarami badawczymi związane są główne osiągnięcia naukowe pracowników Wydziału w postaci publikacji naukowych i projektów badawczych.

Efekty uczenia się określone dla kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia przyjętymi przez Uczelnię oraz dyscyplinami, do których został przyporządkowany kierunek. Są one odpowiednio zorientowane na rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych umożliwiających funkcjonowanie w rzeczywistości społeczno-gospodarczej V.U.C.A. oraz w warunkach gospodarki 4.0. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w przepisach oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, dla studiów o profilu ogólnoakademickim.

W zakresie wiedzy przyjęto 14 efektów uczenia się, w tym po 4 efekty dla każdej ze specjalności oferowanych w ramach kierunku. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy przewidują, że student zna i rozumie w pogłębionym stopniu normy i reguły konstytuujące organizację, ich wpływ na zachowania ludzi i budowanie spójności wewnętrznej organizacji, zna i rozumie sposoby oddziaływania różnych organizacji z otoczenia na jej funkcjonowanie, posiada pogłębioną wiedzę o różnych typach organizacji, ich strukturach i ich funkcjonowaniu, zna i rozumie różne rodzaje więzi społecznych w zakresie nauk o zarządzaniu i o rządzących nimi prawidłowościach. Studenci poznają w pogłębionym stopniu i rozumieją teorie naukowe wyjaśniające procesy zachodzące w organizacjach, modele opisujące relacje wewnątrzorganizacyjne i powiązania organizacji z otoczeniem, wyniki badań realizowanych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz metody badania organizacji i procesy w nich zachodzące.

W zakresie umiejętności przyjęto także 14 kierunkowych efektów uczenia się, w tym po 4 efekty dla każdej ze specjalności oferowanej w ramach kierunku. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się w tym zakresie przewidują, że student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu przyczyn oraz przebiegu procesów społecznych, ekonomicznych, politycznych, prawnych, środowiskowych, przestrzennych, ekonomicznych i rynkowych związanych z działalnością organizacji, a także do formułowania własnych opinii oraz dobierania krytycznie danych i metod analiz wspierających podejmowanie decyzji, potrafi dokonywać szczegółowych obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, ekonomicznych, politycznych, prawnych, środowiskowych, przestrzennych, ekonomicznych i rynkowych oraz relacji między nimi, potrafi w stopniu pogłębionym analizować zjawiska społeczno-gospodarcze wpływające na funkcjonowanie organizacji, potrafi dokonywać pogłębionej oceny tych zjawisk przy wykorzystaniu wybranej metody badawczej, potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów wewnętrznych w organizacji, zjawiska społeczne, ekonomiczne, polityczne, prawne, środowiskowe, przestrzenne oraz stawiać proste hipotezy badawcze i dokonywać ich weryfikacji, potrafi samodzielnie analizować problemy organizacyjne i proponować ich rozwiązanie. Efekty w zakresie umiejętności dotyczą w szczególności analizy różnorodnych, złożonych procesów

zachodzących w otoczeniu organizacji i determinujących jej działanie, oceny tych procesów, doboru źródeł danych, metod pozyskiwania i analizowania danych w celu rozwiązywania problemów z zakresu zarządzania i podejmowania decyzji, formułowania celów badań, pytań badawczych i hipotez oraz doboru metod pozwalających zrealizować cele badań, dokonać analizy zebranego materiału empirycznego i wyciągnąć wnioski z badań. Efekty w zakresie umiejętności zakładają także, że student potrafi komunikować się w języku obcym.

W zakresie kompetencji społecznych przyjęto 8 efektów kierunkowych. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się tym w zakresie zakładają, że student jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności, określania priorytetów służących realizacji wyznaczonego przez siebie lub innych zadania, prezentowania aktywnej postawy wobec nawiązywania trwałych relacji z otoczeniem, ze szczególnym uwzględnieniem dbałości o wizerunek reprezentowanej organizacji, współdziałania w grupie i przyjmowania w niej różnych ról.

W sylabusach przedmiotów ujęto efekty uczenia się przypisane do danych zajęć. Efekty te zostały sformułowane w trzech zakresach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W każdym z tych zakresów przyjęto od dwóch do pięciu efektów. Wskazano przy tym odniesienie każdego z tych efektów do odpowiednich efektów kierunkowych. Efekty uczenia się przypisane do zajęć są specyficzne i zostały sformułowane prawidłowo pod względem zgodności ich treści z przedmiotem. Odpowiadają one aktualnemu stanowi wiedzy w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek studiów oraz zakresowi działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Uwzględniają one w niezbędnym stopniu kompetencje badawcze i społeczne wymagane w działalności naukowej. Na tej podstawie można stwierdzić, że kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się tworzą spójny system określający zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez absolwentów kierunku.

Efekty uczenia się przewidują wyposażenie absolwenta w umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, z preferencją dla języka angielskiego jako właściwego dla nauki o zarządzaniu i jakości.

Przyjęte dla kierunku kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się zostały określone w sposób zrozumiały. Ich sformułowanie jest zgodne z terminologią i językiem przyjętym w ramach dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. Efekty te są możliwe do osiągnięcia przez studentów poprzez pełną realizację programu studiów. Sposób ujęcia efektów uczenia się pozwala na stworzenie systemu skutecznej weryfikacji ich osiągnięcia oraz wyrażenia oceny stopnia ich osiągnięcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia dla kierunku wynika ze strategii Uniwersytetu Łódzkiego i strategii Wydziału Zarządzania, gdzie realizacja celu 2.3 *Silniejsze powiązanie kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi* miała wpływ na wybór ogólnoakademickiego profilu kształcenia.

Jako realizację zapisów strategii Uczelni przy projektowaniu programu studiów uwzględnione zostały zapisy zawarte w strategii Wydziału Zarządzania UŁ dotyczące w szczególności dążenia do trzymania przez Wydział kategorii naukowej A oraz uzyskania pozycji lidera i opiniotwórczego ośrodka naukowo-

badawczego. Kierunek na studiach II stopnia został przypisany do dyscypliny wiodącej: nauki o zarządzaniu i jakości , a także wspomagających dyscyplin ekonomia i finanse oraz nauki prawne.

Kształcenie na kierunku ma również elementy praktyczne związane z typowymi obszarami działalności gospodarczej realizowanymi przez organizacje biznesowe, w tym w szczególności z szeroko rozumianą działalnością usługową, produkcyjną i handlową.

Ważnym aspektem pozwalającym na powiązanie kształcenia z działalnością gospodarczą jest to, że organizacje wchodzące w skład Rady Biznesu przy Wydziale Zarządzania UŁ proponują potencjalne tematy, na które studenci mogą pisać swoje prace dyplomowe, a także organizowane seminaria, konferencje i spotkania z przedstawicielami biznesu, pozwalają na zapoznanie się studentów z aktualnymi problemami działalności gospodarczej.

Program studiów II stopnia zakłada przekazanie pogłębionej wiedzy na temat szeroko rozumianego zarządzania organizacją i jest powiązany są z prowadzonymi na Wydziale Zarządzania badaniami naukowymi w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Przyjęte dla kierunku efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek. Sformułowanie efektów uczenia się odpowiada ogólnoakademickiemu profilowi studiów. Efekty uczenia się są zgodne z 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zostały one sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i uwzględniają wszystkie wymagane charakterystyki. Efekty uczenia się przypisane do zajęć opisują w sposób specyficzny i realistyczny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne przewidziane do osiągnięcia przez studentów w procesie nauczania zgodnie z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany i są zgodne z z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Efekty te określają w niezbędnym stopniu kompetencje badawcze i społeczne wymagane w działalności naukowej. Uwzględniają w szczególności umiejętność komunikowania się w języku obcym. Przedmiotowe efekty uczenia się zostały odpowiednio powiązane z efektami kierunkowymi. Sformułowano je w sposób zrozumiały, z zastosowaniem właściwej terminologii a stopień ich konkretyzacji pozwala na stworzenie systemu weryfikacji ich osiągnięcia przez studentów i dokonania oceny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów II stopnia obejmuje trzy grupy przedmiotów: przedmioty obowiązkowe kierunkowe, przedmioty obowiązkowe specjalnościowe i przedmioty do wyboru. W ramach przedmiotów obowiązkowych wyodrębniona została grupa przedmiotów stanowiąca wspólną interdyscyplinarną bazę dla studentów kierunku. Przedmioty te obejmują treści programowe z zakresu prawa handlowego, ekonomii menedżerskiej, ekonomii sektora publicznego, rachunkowości zarządczej

i zarządzania finansami, marketingu oraz zarządzania zasobami ludzkimi. Pozostałe przedmioty obowiązkowe kierunkowe i specjalnościowe służą pogłębieniu kompetencji studentów w zakresie wybranego kierunku i specjalizacji. W przypadku kierunku zarządzanie są to treści ujęte dla czterech specjalności: *marketing*, *zarządzanie rozwojem przedsiębiorstwa*, *zarządzanie zasobami ludzkimi* oraz *przedsiębiorczość i doradztwo biznesowe*. Wskazane powyżej treści kształcenia uzupełniane są przez treści ujęte w przedmiotach do wyboru.

Kluczowe treści programowe realizowane są na przedmiotach kierunkowych i specjalnościowych, takich jak: *ekonomia menedżerska* (zagadnienia związane z zastosowaniem mikroekonomii do podejmowania decyzji ekonomicznych w przedsiębiorstwie), *prawo handlowe* (zagadnienia z obszaru prawa cywilnego i handlowego), *zachowania organizacyjne* (treści programowe w zakresie zachowań człowieka w organizacji), *zarządzanie strategiczne* (treści z zakresu metod analizy strategicznej i planowania strategicznego) i *zarządzanie zasobami ludzkimi* (treści z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, w szczególności dotyczących ewolucji funkcji personalnej, kierunków rozwoju zarządzania, zmian w strukturze i zadaniach działu HR oraz ról pracowników tej komórki, w tym menedżera personalnego).

Treści programowe w ramach każdej z oferowanych na kierunku specjalności dostosowane są do jej specyfiki i charakteru. W ramach specjalności *marketing* kluczowe treści programowe realizowane są na przedmiocie: *strategie marketingowe*. Na specjalności *zarządzanie rozwojem przedsiębiorstwa* kluczowe treści programowe realizowane są na przedmiotach *TOP SIM II: Scenariusz zaawansowany* oraz *Ład korporacyjny*. W ramach specjalności *zarządzanie zasobami ludzkimi* kluczowe treści programowe realizowane są na przedmiotach *strategie i programy zarządzania zasobami ludzkimi* oraz *międzynarodowe zarządzanie zasobami ludzkimi*. Na specjalności *przedsiębiorczość i doradztwo biznesowe* kluczowe treści programowe realizowane są na przedmiotach *przedsiębiorczość korporacyjna, rola doradztwa biznesowego w kształtowaniu konkurencyjności firmy, budowa projektu rozwojowego, przedsiębiorczość w mediach społecznościowych, sieci współpracy, wykorzystanie doradztwa i usług biznesowych* oraz *zarządzanie przedsiębiorczymi zespołami*.

Treści programowe przekazywane w ramach każdego ze wskazanych kluczowych dla kierunku przedmiotów powiązane są z realizacją od 7 do 14 kierunkowych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Opracowane zostało zestawienie powiązań kluczowych treści programowych (wyrażonych w ujęciu przedmiotów realizowanych w programie studiów) z kierunkowymi efektami uczenia się. W kartach przedmiotów podane są odrębnie dla każdej stosowanej w jego ramach formy zajęć odpowiednio rozwinięte treści programowe ze wskazaniem ich odniesienia do przedmiotowych efektów uczenia się. Wszystkie kluczowe treści programowe odnoszą się do teorii naukowych i modeli teoretycznych z zakresu nauki o zarządzaniu i jakości. Zawierają również przykłady realnych problemów i wyzwań, przed jakimi stają organizacje. Treści te ilustrowane są praktycznymi przykładami pochodzącymi z badań własnych i doświadczeń eksperckich osób prowadzących zajęcia. Można zatem stwierdzić, że treści programowe przedmiotów o znaczeniu kluczowym dla kierunku są kompleksowe i w powiązaniu z treściami programowymi z pozostałych przedmiotów tworzą spójny program studiów pozwalający na osiągnięcie przyjętych dla niego efektów uczenia się. Są one zgodne z efektami uczenia się przyjętymi dla kierunku oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Ujęte w programie studiów kluczowe treści programowe związane z wynikami działalności naukowej pracowników realizujących zajęcia prowadzonej w dyscyplinie wiodącej, tj. nauki o zarządzaniu i jakości. Treści programowe zapewniają tym samym osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla kierunku.

Studia II stopnia na kierunku, zarówno stacjonarne, jak i niestacjonarne trwają 4 semestry (2 lata). Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów wynosi 124 (w obu formach studiów). Liczba punktów przypisanych do poszczególnych semestrów jest w miarę równomierna i oscyluje w granicach 30 – 33 punkty. System ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów na Wydziale Zarządzania został określony zarządzeniem Rektora. Nakład pracy dla poszczególnych przedmiotów wyrażony w punktach ECTS ustalany jest systemowo z uwzględnieniem charakteru, formy i wymiaru godzinowego przedmiotu. Obejmuje on w odniesieniu do bieżącej pracy własnej studenta w szczególności takie elementy, jak: bieżąca lektura literatury, poszerzenie wiedzy (uzupełnienie treści zajęć o dodatkowe informacje), przygotowanie do dyskusji podczas zajęć, prace/zadania domowe, przygotowanie prezentacji, przygotowanie projektów, przygotowanie analizy przypadków, zbieranie danych. Kalkulacja nakładu pracy w tym zakresie zawarta jest w sylabusach przedmiotów. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć został poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych ujętych w programie studiów wynosi 663-758 (w zależności od specjalności) na studiach stacjonarnych i 431-490 (w zależności od specjalności) na studiach niestacjonarnych. Wszystkie przedmioty prowadzone na kierunku wymagają bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego. Na studiach stacjonarnych przypisano do nich 124 punktów ECTS, a na niestacjonarnych 80 ECTS, co oznacza w odniesieniu do pierwszych z nich spełnienie wymagań w tym zakresie.

Program studiów nie zawiera formalnego podziału na grupy przedmiotów. Jego analiza wskazuje na następującą liczbę godzin zajęć na studiach stacjonarnych: zajęcia z przedmiotów związanych z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości (poza specjalnościowymi i ogólnowydziałowymi) 180 godz., zajęcia specjalnościowe 214-309 godz., wykłady ogólnowydziałowe 40 godz., seminarium magisterskie 59 godz., ekonomia 58 godz., prawo 25 godz., metodyka pracy naukowej 12 godz. Na studiach niestacjonarnych plan zajęć ma identyczną strukturę przedmiotową, z tym, że poszczególne zajęcia mają wymiar ok. 60% liczby godzin przewidzianej dla studiów stacjonarnych. Taka liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć i grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć przewiduje realizację w pierwszym semestrze przedmiotów z zakresu ekonomii i finansów, nauk prawnych oraz ogólnych przedmiotów z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości. W semestrach 2-4 realizowane są zajęcia do wyboru specjalnościowe a w czwartym przedmiot ogólnowydziałowy. Zajęcia z metodyki pracy naukowej prowadzone są w 2 semestrze. Seminarium magisterskie odbywa się w semestrach 2-4. Nauka języka obcego prowadzona jest w semestrach 2 i 3. Poszczególne przedmioty ujęte są w planie studiów w kolejności uwzględniającej powiązania występujące pomiędzy nimi. Taka sekwencja zajęć jest właściwa i sprzyja osiągnięciu przez studentów efektów uczenia się przyjętych dla kierunku.

Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są w różnych formach. Zostały one określone zarówno w planie zajęć, jak i w sylabusach przedmiotów. Analiza tych dokumentów wskazuje, że na wykłady przypadają 282 godziny (42% ich ogólnej liczby), na ćwiczenia 85 godzin (13%), na warsztaty 127 godzin (19%), na symulacje 35 godzin (6%), na lektoraty 75 godzin (11%), na seminaria magisterskie 59 godzin (9%). Na studiach niestacjonarnych struktura ta jest następująca: wykłady 187 godzin (44% ich ogólnej liczby), ćwiczenia 69 godzin (16%), warsztaty 74 godzin (7%), symulacje 21 godzin (5%), na lektoraty 55 godzin (10%), seminaria magisterskie 35 godzin (8%). Wskazane formy zajęć oraz ich udział w realizacji

zajęć są właściwie dobrane do ogólnoakademickiego profilu studiów i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Studenci mogą dokonywać wyboru specjalności, przedmiotu ogólnowydziałowego oraz dalszych zajęć specjalnościowych do wyboru, seminarium magisterskiego oraz języka obcego. Do zajęć tych przypisano zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych 91 punktów ECTS, co stanowi 73% ich ogólnej liczby. Spełniony jest tym samym wymóg w tym zakresie określony na poziomie nie mniejszym niż 30% punktów ECTS.

W celu powiązania kształcenia na kierunku z działalnością naukową uczelni i przygotowania studentów do prowadzenia badań przyjęto dekompozycję procesu badawczego na 14 składowych, w tym: sformułowanie problemu badawczego, ustalenie głównego celu badania, eksplikacja problematyki badawczej, sformułowanie pytań badawczych, wybór i uzasadnienie hipotez badawczych. Kształcenie w ramach każdej składowej procesu badawczego jest realizowane na przedmiotach: *seminarium magisterskie, metodyka pracy naukowej, strategie marketingowe, badania marketingowe – metody ilościowe i jakościowe, interdyscyplinarne projekty innowacyjne, przedsiębiorczość w mediach społecznościowych*. Kształcenie w ramach dwunastu składowych procesu badawczego jest realizowane w ramach przedmiotu *e-marketing*. Jedenaście składowych procesu badawczego jest uwzględnione w realizacji przedmiotów: *branding i komunikacja marketingowa, market intelligence, kontroling marketingowy, kreowanie wizerunku firmy, modele biznesowe w praktyce oraz rachunkowość zarządcza i zarządzanie finansami*. W ramach pozostałych przedmiotów realizowanych jest od 7 do 9 składowych procesu badawczego. Pozwala to na stwierdzenie, że program studiów kierunku obejmuje szereg zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek. Do zajęć związanych z działalnością naukową przyporządkowana została ponad połowa punktów ECTS w ramach każdej prowadzonej na kierunku specjalności i wynosi ona od 78 do 98, tj. odpowiednio od 63% do 79% ich ogólnej liczby. Oznacza to spełnienie wymagań określonych w tym zakresie.

Program studiów II stopnia obejmuje zajęcia z języka obcego w wymiarze 75 godzin na studiach stacjonarnych i 45 - na studiach niestacjonarnych. Nauka języka obcego kładzie nacisk na słownictwo z tak zwanego języka biznesowego, co pozwala na kształtowanie umiejętności kontaktowania się w realiach komunikacji biznesowej.

Jednostka wskazała w raporcie samooceny, że jest on przypisany do dyscypliny wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości mieszczącej się dziedzinie nauk społecznych, co nie obliguje jej do ujęcia w programie kształcenia zajęć z nauk humanistycznych.

Program studiów na kierunku nie przewiduje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Natomiast w związku z wprowadzeniem przepisów odnośnie realizacji zajęć dydaktycznych w okresie pandemii począwszy od marca 2020 roku wszystkie zajęcia oraz obrony prac dyplomowych prowadzone były za pośrednictwem narzędzi kształcenia na odległość.

Do prowadzenia zajęć na odległość wykorzystywane są przede wszystkim aplikacja do komunikacji bezpośredniej MS Teams oraz platforma edukacyjna Moodle. MS Teams jest wykorzystywany do prowadzenia wykładów oraz zajęć ćwiczeniowych/warsztatów, a także zajęć seminaryjnych w formie online. Podczas zajęć ćwiczeniowych/warsztatów (w zależności od specyfiki konkretnych zajęć) prowadzonych z wykorzystaniem MS Teams uruchamiana jest wirtualna tablica, która stanowi obszar pracy wspólnej (w przypadku niektórych zajęć analogiczną funkcję pełnią dokumenty WORD bądź EXCEL udostępniane przez prowadzącego). Praca grupowa na zajęciach ćwiczeniowych i warsztatowych jest prowadzona z wykorzystaniem funkcjonalności „osobnych pokoi”, w których studenci pracują w zespołach (liczebność i sposób doboru studentów do „pokoi” zależy od prowadzącego). W przypadku zajęć ćwiczeniowych i warsztatów, w których praca grupowa ma

charakter bardziej długoterminowy (np. zespoły studentów pracują przez kilka kolejnych zajęć) studenci są podzieleni na stałe zespoły przy wykorzystaniu funkcjonalności „kanałów prywatnych” MS Teams.

W trakcie prowadzenia zajęć wykorzystywana jest także platforma Moodle. Poprzez tę platformę studenci otrzymują przede wszystkim materiały na zajęcia (wykłady/ćwiczenia). W zależności od rodzaju platforma Moodle jest wykorzystywana do samodzielnej weryfikacji przez studentów stopnia opanowania przez nich przedmiotowych efektów uczenia w zakresie wiedzy i umiejętności właściwych dla danych zajęć.

Na kierunku stosowany jest zróżnicowany zestaw metod kształcenia dostosowanych do ogólnoakademickiego profilu kierunku. Dobór tych metod uwzględnia w szczególności możliwość przekazania studentom wyników badań własnych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia, a także na angażowanie studentów w badania realizowane w zakresie wiodącej dyscypliny. Metody kształcenia wskazane są w sylabusach wszystkich zajęć. Do najczęściej stosowanych metod należą: studium przypadku oraz wykład konwersatoryjny (oba realizowane w ramach trzydziestu sześciu przedmiotów), metoda ćwiczeniowa (realizowana w ramach trzydziestu dwóch przedmiotów), wykład informacyjny (realizowany w ramach trzydziestu jeden przedmiotów), wykład problemowy (realizowany w ramach dwudziestu pięciu przedmiotów), metoda projektu (realizowana w ramach dwudziestu ośmiu przedmiotów). Taki zestaw i zakres stosowania metod kształcenia zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się.

Stosowanie wskazanych metod kształcenia uwzględnia najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej i oparte jest na posługiwaniu się właściwie dobranymi środkami i narzędziami dydaktycznymi wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. W okresie ograniczeń wynikających z pandemii wykorzystane są, jak wskazano powyżej, metody i techniki kształcenia na odległość. Stosowane w ich ramach narzędzia zapewniają osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Wiele ze stosowanych metod kształcenia związanych jest z bezpośrednią aktywnością samych słuchaczy, skierowaną na rozwiązywanie problemów teoretycznych lub praktycznych. Ma to miejsce zarówno w przypadku zajęć o charakterze konwersatoryjnym, jak przede wszystkim stosowanych w szerokim zakresie metod ćwiczeniowych, studium przypadku i projektów. Zajęcia te wymagają od studentów samodzielnego zdobywania i gromadzenia informacji, ich przetwarzania, opracowania i prezentowania wyników innym. Stosowane metody kształcenia stymulują tym samym studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie nauczania.

Stosowane w szerokim zakresie metody kształcenia oparte na przygotowaniu prac projektowych z wykorzystaniem tekstów źródłowych, zadań problemowych i obliczeniowych, a także analizy studium przypadku umożliwiają przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny wiodącej, do której kierunek jest przyporządkowany oraz udziału w działalności badawczej. Do prowadzenia zajęć wykorzystywane są w szczególności następujące narzędzia: IBM Predictive Solution SPSS – w ramach przedmiotu *badania marketingowe – metody ilościowe i jakościowe*; TopSim General Management II – w ramach przedmiotu *TOP SIM II: Scenariusz zaawansowany*. Dodatkowo, w ramach przedmiotów *zarządzanie zasobami ludzkimi* oraz *budowanie marki pracodawcy* – studenci przygotowując prace zaliczeniowe wykorzystywali takie oprogramowanie jak: Adobe Spark, Snapp, Piktochart, Canva, a na przedmiocie: *strategie i programy zsz* – studenci przy opracowywaniu mapy empatii wykorzystują narzędzie Stormboard. Zakres korzystania z określonych narzędzi jest uzależniony od rodzaju prowadzonych zajęć, a tym samym rodzaju umiejętności jakich wymaga dany przedmiot. W trakcie zajęć prowadzący wykorzystują m.in. Mindmeister, PreziczyMS Sway. Od kilku lat podstawowym narzędziem wspierającym nauczanie w formie tradycyjnej są Moodle. Stosowano je np. do wprowadzania do (niektórych) zajęć elementu grywalizacji (system odznak Moodle) jak również

gamifikacji. Nie kształtuje to co prawda bezpośrednio konkretnych umiejętności, ale pozytywnie wpływa na zaangażowanie studentów w odniesieniu do kształtowania umiejętności, których opanowanie jest kluczowe.

Na zajęciach z języka obcego do uzyskania założonych kompetencji w zakresie jego opanowania na wymaganym poziomie (B2+) jako metody dydaktyczne stosowane są: lektura tekstów akademickich, wykonywanie zleconych zadań domowych, przygotowanie prezentacji, prowadzenie negocjacji, przygotowanie prac pisemnych, prowadzenie dyskusji podczas zajęć. Metody te pozwalają na przygotowanie studentów do wykorzystania języka obcego jako narzędzia komunikowania się, studiowania literatury specjalistycznej oraz poznania treści specjalistycznych występujących w środowisku pracy lub dalszych studiów.

Proces nauczania dostosowywany jest do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością oraz znajdujących się w trudnej sytuacji osobistej. Dla realizacji tych potrzeb stworzone zostały indywidualne ścieżki kształcenia w formie: indywidualnego planu i programu studiów, indywidualnej organizacji studiów, przesunięcia terminów składania egzaminów lub zaliczeń kończących przedmiot, zgody na roczne rozliczenie efektów uczenia się, udzielenia urlopu od zajęć. Takie spektrum form indywidualizacji kształcenia jest odpowiednio szerokie i umożliwia adekwatne dostosowanie do zróżnicowanych potrzeb i sytuacji studentów. W szczególności uwzględniają one potrzeby studentów z określonym stopniem niepełnosprawności. Przysługuje im w szczególności prawo do uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów w formie alternatywnej oraz korzystania z różnych form wsparcia, jak np. tłumaczy języka migowego lub asystentów osoby z niepełnosprawnością. W roku akademickim 2020/2021 żaden student nie studiował według Indywidualnego Programu Studiów, 7 korzystało z Indywidualnej Organizacji Studiów, w tym jedna osoba z niepełnosprawnością. Jednostkowo udzielane były urlopy, przesunięcia sesji i rozliczenie roczne.

W okresie, kiedy nie występowały ograniczenia w prowadzeniu zajęć w formie stacjonarnej z powodu z pandemii metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane były jedynie pomocniczo, w szczególności do przekazywania materiałów dydaktycznych i komunikacji ze studentami.

W programie studiów II stopnia nie przewiduje się praktyki zawodowej.

Studia na kierunku odbywają się zgodnie z programami studiów zatwierdzonymi przez Senat. Organizacja studiów w danym roku akademickim oparta jest na rozwiązaniach wprowadzonych przez Regulamin studiów oraz wydawane przed rozpoczęciem roku zarządzenia Rektora. Uszczegółowienie tych rozwiązań dokonywane jest w stosownych przepisach wydawanych przez Wydział i Dziekana. Rozkład zajęć oraz sylabusy przedmiotów dostępne są dla studentów na każdy cykl dydaktyczny na stronie internetowej Wydziału. We wskazanych aktach prawnych ustalona jest w szczególności organizacja roku akademickiego, wyznaczająca czas trwania poszczególnych semestrów, terminy sesji egzaminacyjnych, dni wolnych od zajęć dydaktycznych oraz przerw w zajęciach dydaktycznych i wakacji letnich. Na szczeblu Wydziału regulowane są zasady i terminy zapisów na zajęcia wybieralne zgodnie z przedstawioną ofertą zawartą w programie studiów. Szczegółowe informacje w tym zamieszczone są na stronie internetowej.

Liczebność grup studenckich dostosowana jest do formy zajęć. Wykłady odbywają się łącznie dla całego roku. Na studiach stacjonarnych średnia liczebność grup ćwiczeniowych wynosi 24 osób, a na studiach niestacjonarnych 22 osoby. Zajęcia wymagające dostępu do komputerów i specjalistycznego oprogramowania organizowane są w grupach umożliwiającym każdemu studentowi dostęp do stanowiska.

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku między godziną 8.00 a 20.00, z różnym rozkładem w trakcie dnia. Większość zajęć organizowana jest w blokach 2-3 godzinnych. Na studiach niestacjonarnych zajęcia organizowane są w ramach 13-15 zjazdów i odbywają się w soboty i niedzielę. Zajęcia odbywają się z reguły w godzinach 8.15-19.30. Prowadzone są w blokach 3-, 4-, 5- i 6-godzinnych. W tych dwóch ostatnich przypadkach kumulacja zajęć z danego przedmiotu jest nadmierna i rekomenduje się ich dekoncentrację. Pomiędzy blokami brak jest dłuższej przerwy w porze obiadowej. Rekomenduje się rozważenie wprowadzenia takiej przerwy. Rozkłady zajęć publikowane są każdorazowo z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem semestru na stronie Wydziału oraz w aplikacji mobilnej. Na dwa tygodnie przed sesją jest udostępniony studentom na stronie Wydziału kalendarz sesji ze szczegółowymi informacjami o terminach egzaminów.

Stosowana organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Rozplanowanie zajęć w ramach semestrów i dni jest prawidłowe i umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Przewidziany jest odpowiedni czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, który umożliwia weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych zajęć. Studenci w odpowiednim terminie otrzymują informację zwrotną o uzyskanych ocenach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z przyjętymi dla kierunku efektami uczenia się. Uwzględniają one aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie wiodącej, do której jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie.

Łączny nakład pracy wyrażony w punktach ECTS jest zgodny z przepisami a struktura punktów przypisanych do grup zajęć i poszczególnych zajęć właściwa z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów dla poszczególnych ich grup pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się, a na studiach stacjonarnych przekracza połowę punktów ECTS przyjętych dla całego programu. Sekwencja realizacji zajęć jest prawidłowa z punktu widzenia następstwa i powiązania treści programowych i umiejętności w ich ramach kształtowanych. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru spełnia wymagania określone w przepisach. Spełniony jest także określony w przepisach wymóg przyporządkowania co najmniej połowy punktów ECTS do zajęć związanych z działalnością naukową. Program studiów uwzględnia naukę języka obcego. Program studiów nie przewiduje stosowania metod i technik kształcenia na odległość. Dopiero w okresie pandemii nastąpiło przejście dla wszystkich zajęć na nauczanie w trybie on-line.

Do realizacji zajęć stosowany jest szeroki zestaw metod dydaktycznych, prawidłowo dostosowanych do poszczególnych zajęć. Wykorzystywane są nowoczesne metody i wspomagające je narzędzia pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla poszczególnych przedmiotów i całych studiów efektów uczenia się. Stosowane metody kształcenia pozwalają na przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych i udziału w nich. Metody dydaktyczne stosowane na

lektoratach pozwalają na nabycie przez studentów kompetencji językowych w zakresie posługiwania się fachowym językiem obcym. Metody i techniki kształcenia na odległość, w okresie przed wprowadzeniem regulacji związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się pandemii, wykorzystywane były jedynie pomocniczo. Obecny zakres i sposób wykorzystania tych narzędzi jest uzasadniony i pozwala na osiągnięcie przyjętych efektów uczenia się. W Uczelni wprowadzono rozwiązania umożliwiające dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Na studiach II stopnia nie są w programie studiów ujęte praktyki zawodowe.

Organizacja procesu nauczania, w tym rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, umożliwiała efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki przyjmowania kandydatów na studia oraz kryteria ich kwalifikacji wraz z terminarzem rekrutacyjnym oraz limitem miejsc na dany rok akademicki ustalane są w corocznie podejmowanych uchwałach Senatu. Do przeprowadzenia rekrutacji powoływana jest komisja rekrutacyjna oraz podkomisje rekrutacyjne prowadzące postępowanie rekrutacyjne na poszczególne kierunki studiów. W procesie rekrutacji wykorzystywany jest system Internetowej Rejestracji Kandydatów UŁ pozwalający na przepływ informacji pomiędzy kandydatami i uczelnią. Wszystkie informacje dotyczące procesu rekrutacji, między innymi wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji, czy kryteria kwalifikacji kandydatów na studia publikowane są w Portalu Rekrutacyjnym Wydziału Zarządzania dostępnym na jego stronie oraz na stronie ogólnouniwersyteckiej.

Podstawowym kryterium naboru na studia II stopnia jest ukończenie studiów licencjackich (równorzędnych) i magisterskich (równorzędnych) należących do obszaru nauk społecznych oraz kierunku lingwistyka dla biznesu. Kandydatów obowiązuje konkurs dyplomów, od którego w przypadku małej liczby osób chętnych na kierunek, Dziekan może odstąpić. Warunkiem przyjęcia na studia kandydata, zakwalifikowanego na podstawie liczby punktów rekrutacyjnych, jest złożenie poświadczonej przez Uniwersytet Łódzki kopii dokumentu, na podstawie którego wyliczona została liczba uzyskanych punktów rekrutacyjnych. W ramach limitu przyjęć przyjmowani są kandydaci z najwyższą punktacją.

Przyjęcie na studia może odbywać się również przez przeniesienie z innej uczelni, w tym zagranicznej, na ten sam lub pokrewny kierunek studiów. Od studenta wymaga się zaliczenia co najmniej jednego semestru lub roku studiów. Decyzję o przyjęciu podejmuje Dziekan. Przed wyrażeniem zgody na przyjęcie Dziekan ustala, czy student wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza. Wyrażając zgodę na przyjęcie, Dziekan określa tryb i terminy

wyrównania ewentualnych różnic wynikających z planu i programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się.

Warunki rekrutacji przyjmowania kandydatów są przyjęte formalnie przez organ wskazany w przepisach. Są one spójne, przejrzyste i bezstronne. Zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Kryteria przyjęć na kierunek umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Obecnie obowiązujące warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

W Uczelni uchwałą Senatu określone zostały zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Są one zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawowymi i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się przyjętym w programie studiów danego kierunku. Powołany został Uczelniany Zespół ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się, który opracował wytyczne do projektowania wydziałowych systemów potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Jednak ze względu na brak zainteresowania kandydatów tą formą przyjęcia na studia proces ten nie jest obecnie stosowany.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej określone są w regulaminie studiów oraz innych regulacjach wewnętrznych. Pozwalają one studentom korzystającym z programów Erasmus, Edukacja, NAWA, MOST lub innych programów wymiany otrzymać potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w uczelniach krajowych lub zagranicznych, w których odbywali część studiów. Procedura stosowana w tym zakresie jest określona prawidłowo. Przewiduje ona, że student samodzielnie ustala program realizowany na uczelni, do której wyjeżdża. Program ten poddawany jest weryfikacji przez koordynatora kierunkowego ds. ECTS pod kątem możliwych do uzyskania efektów uczenia się i punktów ECTS. Wszystkie punkty ECTS uzyskane przez studenta podczas pobytu w ramach programu Erasmus lub innego programu wymiany międzyuczelnianej są uznawane i rozliczane w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na odpowiednich kierunkach studiów prowadzonych w Uniwersytecie. W przypadku nieuzyskania przez studenta wymaganych efektów uczenia się bądź liczby punktów ECTS, studentowi zostają wyznaczone różnice programowe pozwalające na zaliczenie braków. Merytorycznego rozliczenia studenta w tym zakresie dokonuje dziekan. Studentom, którzy wnioskuje o przeniesienie z innej uczelni, uznawane są efekty uczenia się wraz z punktami ECTS i ocenami. Wyrażając zgodę na przyjęcie, dziekan określa tryb i terminy wyrównania różnic wynikających z planu i programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się.

Przedstawione rozwiązania są prawidłowe i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku.

Zasady i procedury dyplomowania określone zostały w regulaminie studiów i uszczegółowione w przepisach wydziałowych. Obowiązujące w tym zakresie regulacje przewidują, że student studiów II stopnia zobowiązany jest przygotować pracę magisterską. Regulacje przyjęte w przedmiotowej uchwale są kompletne i odpowiednio szczegółowe. Określają one w szczególności takie kwestie jak: 1. wymagania stawiane uczestnikom procesu dyplomowania - promotorami prac mogą być nauczyciele akademicy posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego bądź doktora i doświadczenie (4 lata po doktoracie i 20 wypromowanych prac licencjackich); 2. osobami

uprawnionymi do recenzowania prac magisterskich, gdy promotorem jest nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego są samodzielni pracownicy naukowcy i pracownicy posiadający stopień naukowy doktora, a gdy promotorem jest nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego a w szczególnych przypadkach pracownik ze stopniem doktora za zgodą dziekana; 3. procedurę tworzenia oferty seminaryjnej – określającą sposoby zgłaszania i zatwierdzania oferty; 4. procedurę zapisów na seminaria – określającą dostęp studentów do informacji o ofercie i możliwości wyboru seminarium; 5. liczebność grup seminaryjnych - grupa seminaryjna liczy od 6 do 12 osób.; 6. zatwierdzanie tematów prac dyplomowych – zatwierdzanie przez Radę Wydziału; 7. zakres wymagań egzaminacyjnych i procedura związana z egzaminem dyplomowym – warunki dopuszczenia do egzaminu, weryfikacja pracy w systemie antyplagiatowym, skład komisji egzaminacyjnej, przebieg egzaminu i zadawane pytania, sposób obliczania ocen; 8. wymagania ogólne stawiane pracom dyplomowym – wymagania merytoryczne i formalne. Prace magisterskie mogą mieć charakter teoretyczny, teoretyczno-empiryczny bądź projektowy i powinny zawierać część empiryczną, prezentującą wyniki badań/analiz własnych autora (jeśli są to prace empiryczne lub teoretyczno-empiryczne). Zalecane jest w miarę możliwości korzystanie z literatury obcojęzycznej. Tak sformułowane zasady i procedury dyplomowania są prawidłowe, dostosowane do specyfiki kierunku studiów i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się stosowany na kierunku ma charakter wielopoziomowy i jest oparty na regulacjach uczelnianych dotyczących systemu jakości kształcenia oraz na Regulaminie studiów. Weryfikacja i ocena osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odbywa się w trzech etapach: na bieżąco podczas zajęć (aktywność na zajęciach, etapowe prace zaliczeniowe), po zakończeniu każdego semestru (zaliczenia końcowe, egzaminy) oraz podczas egzaminu dyplomowego. Dobór metod weryfikacji, kryteria oceny osiągnięcia efektów uczenia się oraz tryb uzyskiwania zaliczeń oraz składania egzaminów z poszczególnych zajęć, a w szczególności forma zaliczenia lub egzaminu, jego zakres oraz wykaz materiałów źródłowych i literatury, są ustalane przez koordynatorów przedmiotów. Są one zamieszczone w sylabusach przedmiotów i podawane do wiadomości studentom przez prowadzącego na pierwszych zajęciach. Na kierunku do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się należą: zaliczenia pisemne oparte na pytaniach otwartych bądź pytaniach testowych, egzaminy pisemne z zastosowaniem pytań otwartych (np. esej, zadania krótkiej odpowiedzi) oraz pytań zamkniętych (np. pytań wielokrotnego wyboru z jedną lub wieloma odpowiedziami prawidłowymi), egzaminy ustne, ocena pracy studenta podczas zajęć (np. jego aktywny udział w dyskusji zainicjowanej przez prowadzącego zajęcia), prezentacje (indywidualne lub w grupie), studia przypadków, indywidualne lub zespołowe prace zaliczeniowe cząstkowe lub końcowe (np. pisemne raporty analityczne, prace projektowe, prace symulacyjne). Weryfikacja i ocena osiągnięcia efektów uczenia się następuje w szczególności w oparciu o prace magisterskie. Wskazane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się umożliwiają w niezbędnym stopniu sprawdzenie osiągnięcia przyjętych dla kierunku efektów uczenia się, w szczególności w zakresie przygotowania absolwentów do prowadzenia działalności naukowej bądź udziału w tej działalności.

Student kończący studia II stopnia powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Do weryfikacji i oceny stopnia opanowania języka obcego stosuje się szereg adekwatnie dobranych metod, jak zaliczenie semestralne, zaliczenie prac ustnych i pisemnych zadawanych w trakcie trwania zajęć, zaliczenie testu gramatyczno-słownikowego, aktywny udział w zajęciach, przedstawienie pracy własnej, egzamin końcowy obejmujący wszystkie sprawności językowe składający się z trzech części: egzamin pisemny, ustny i ze słuchu.

Proces osiągania efektów uczenia się związanych z przygotowaniem pracy magisterskiej, jest monitorowany przez promotora w ramach seminarium magisterskiego. Weryfikacja osiągnięcia końcowych efektów uczenia się dokonywana jest na podstawie oceny pracy magisterskiej przez promotora i recenzenta oraz egzamin dyplomowy. Praca magisterska przygotowana na studiach II stopnia pozwala między innymi na zweryfikowanie osiągnięcia kluczowych efektów uczenia się m.in. w zakresie wiedzy na temat norm i reguł konstytuujących organizację, ich wpływu na zachowania ludzi i budowanie spójności wewnętrznej organizacji. Odnosi się też do kluczowych umiejętności w zakresie dokonywania obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, ekonomicznych i rynkowych oraz relacji między nimi, wykorzystywania wiedzy teoretycznej do opisu przyczyn oraz przebiegu procesów społecznych, ekonomicznych i rynkowych związanych z działalnością organizacji, analizowania przyczyn i przebiegu procesów wewnętrznych w organizacji, stawiania i weryfikowania prostych hipotez badawczych. Drugim elementem tego etapu weryfikacji efektów uczenia się jest egzamin dyplomowy. Na tym egzaminie student jest zobowiązany do udzielenia odpowiedzi na pytania zadane przez członków komisji egzaminacyjnej oraz pytania wylosowane z bazy pytań egzaminacyjnych.

Dla kierunku opracowano macierz wskazującą metody weryfikacji osiągnięcia i oceny przez studentów efektów uczenia się obejmującą wszystkie przedmioty. Jako podstawowe metody ujęto w niej: pracę magisterską, pytania opisowe, testy i quizy, eseje, projekty, studium przypadku, zadania obliczeniowe, zadania praktyczne, prezentacje z realizacji zadań, aktywność na zajęciach, obecność, odpowiedź ustną. Analiza tej macierzy wskazuje na istnienie na kierunku kompletnego zestawu metod zapewniających skuteczną weryfikację osiągnięcia i ocenę wszystkich efektów uczenia się.

Regulacje określone w Regulaminie studiów oraz rozwiązania przyjęte w odniesieniu do poszczególnych zajęć określone w ich sylabusach związane z weryfikacją osiągnięcia i oceny efektów uczenia się zapewniają równe traktowanie wszystkich studentów. Zasady i kryteria przeprowadzania weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się są przejrzyste i podane z odpowiednim wyprzedzeniem do wiadomości studentów. Zapewniają one bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. W razie potrzeby istnieje możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Studenci otrzymują informację zwrotną dotyczącą stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Dotyczy to w szczególności egzaminu dyplomowego, którego wynik jest podawany do wiadomości studenta bezpośrednio po jego zakończeniu.

Regulamin studiów określa zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją osiągnięcia i oceną efektów uczenia się. Student ma prawo wglądu do prac pisemnych z egzaminu lub zaliczenia. W przypadku kwestionowania oceny ma prawo do wystąpienia o przeprowadzenie zaliczenia/egzaminu komisyjnego. Jednocześnie nauczyciele akademicy i inne osoby włączone w realizację procesu nauczania zobowiązane są do reagowania na zachowania nieetyczne studentów i niezgodne z prawem. Szczególnym rozwiązaniem jest weryfikacja prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym.

Przebieg studiów i osiągnięte przez studentów efekty uczenia się są dokumentowane w protokołach zaliczenia przedmiotu sporządzanych w postaci wydruków danych elektronicznych z systemu USOS oraz kartach okresowych osiągnięć studenta. Prowadzący zajęcia wpisuje do protokołu w systemie USOSweb wystawione oceny niezwłocznie, ale nie później niż w ciągu siedmiu dni od dnia przeprowadzenia zaliczenia lub egzaminu.

Władze Wydziału odpowiedzialne za proces nauczania przez cały cykl kształcenia monitorują postępy studentów w nauce poprzez analizowanie wyników zaliczeń przedmiotów zamieszczanych w systemie USOS. Monitoring i analizy w tym zakresie przeprowadzane są także przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia przy wykorzystaniu systemu informatycznego Minerva.

Do momentu wprowadzenia wynikających ze stanu pandemii przepisów zobowiązujących uczelnie do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce oraz przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia w siedzibie Uczelni. Przejście na kształcenie zdalne związane było z koniecznością zastosowania na kierunku metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia korzysta w tym celu z odpowiednich funkcjonalności uniwersyteckiej internetowej platformy edukacyjnej Moodle oraz różnorodnych aplikacji MS Office 365, w tym przede wszystkim Teams. Rozwiązania te gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się.

Tak skonstruowany system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia bieżące monitorowanie postępów studentów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia ich osiągnięcia na koniec poszczególnych zajęć, semestrów i całych studiów. Pozwala on na weryfikację stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przyjętych dla kierunku. Stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studentów i pozwalają na ich motywowanie do aktywnego udziału w procesie nauczania.

W jednostce przyjęte zostały formalne zasady dokumentowania osiągnięcia efektów uczenia się w formie prac pisemnych. Praca pisemna przechowywana jest przez prowadzącego zajęcia przez okres 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników egzaminu lub zaliczenia. Osiągnięcie efektów uczenia się weryfikowane w trakcie egzaminu dyplomowego dokumentowane jest protokołem z posiedzenia komisji egzaminacyjnej oraz opinią dotyczącą pracy magisterskiej sporządzoną przez promotora i recenzją przygotowaną przez recenzenta. Pełna dokumentacja procesu dyplomowania przechowywana jest zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej. Analiza tematów wszystkich prac dyplomowych obronionych w 2020 r. wskazuje, że były one zgodne z dyscypliną wiodącą, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Prace magisterskie przeglądane podczas wizytacji miały charakter teoretyczno-empiryczny i odpowiadały ogólnoakademickiemu profilowi studiów. Jednocześnie analiza informacji w zakresie ocen z egzaminu dyplomowego i oceny pracy wskazuje, że jednoznacznie dominują oceny 4,0, 4,5 i 5,0. Jedyne w kilku przypadkach wystąpiły oceny 3,0 i 3,5. Wskazuje to na zjawisko zawyżania ocen na tym etapie procesu kształcenia. Rekomenduje się wydziałowej komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia analizę tego zjawiska oraz zaproponowanie rozwiązań zmierzających do zapewnienia pełnego obiektywizmu ocen na tym etapie procesu nauczania.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych określone są przez prowadzących zajęcia i podane w sylabusach przedmiotów. Ich analiza wskazuje na prawidłowy dobór metod zaliczenia do formy zajęć, treści programowych i efektów uczenia się, które ma osiągnąć student. W ramach zajęć stosujących metody podające (wykłady) dominują pisemne formy egzaminowania oparte na pytaniach otwartych i zamkniętych, a rzadko egzaminy ustne. W ramach ćwiczeń audytoryjnych czy warsztatów sporządzane są etapowe prace zaliczeniowe w formie pisemnej. Tematyka i metodyka tych prac jest przygotowana przez wykładowcę i odpowiada treściom kształcenia przedmiotu i efektom uczenia się, które ma osiągnąć student na danym etapie kształcenia. Kolejną grupą prac pisemnych służących do weryfikacji efektów uczenia się są indywidualne i zespołowe projekty i studia przypadku.

Uczelnia prowadzi monitorowanie losów absolwentów, w szczególności odnoszące się do absolwentów kierunku. Do tego celu służą badania ankietowe obejmujące absolwentów rok po ukończeniu przez nich studiów przeprowadzane przez Biuro Karier UŁ. Badania te obejmują problematykę aktywności podejmowanych podczas studiów, aktualnego zatrudnienia absolwentów,

sytuacji osób niepracujących, planów zawodowych i edukacyjnych oraz oceny studiów przez absolwentów. Badania przeprowadzane dla roczników kończących studia w roku akademickim 2016/2017, 2017/2018 oraz 2018/2019 wskazują, że w zależności od rocznika 20-40% studiowało na drugim kierunku, a 45-65% rozpoczęło lub planowało rozpocząć dodatkowe kształcenie. Badanie opinii absolwentów kierunku na temat ich oceny wiedzy teoretycznej i posiadanych umiejętności praktycznych w kontekście wymogów rynku pracy wskazuje na dobre postrzeganie kształcenia na Wydziale Zarządzania. Dominują oceny dobre, a w drugiej kolejności umiarkowane i bardzo dobre. Oceny negatywne występują w znikomej ilości. Jednocześnie badania te wskazały, że ok. 90% absolwentów pracowało, w tym ¾ na umowach o pracę.

Studenci kierunku w latach 2016-2020 byli autorami i współautorami 19 artykułów opublikowanych w pracach zbiorowych i czasopismach naukowych, co należy uznać za aktywność umiarkowaną.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia spełniają wymagania formalne określone w przepisach prawa. Zapewniają one bezstronne traktowanie kandydatów i stwarzają im równe szanse w podjęciu studiów. W oparciu o oceny na dyplomie ukończenia studiów z poprzedniego etapu kształcenia przeprowadzana jest wstępna weryfikacja wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się przyjętych dla kierunku. Przyjęcia kandydatów odbywają się na podstawie rankingu punktów rekrutacyjnych do wysokości ustalonego przez Uczelnię limitu. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów wprowadzone w Uczelni są zgodne z przepisami prawa, ale w wyniku braku zgłoszeń kandydatów nie stosuje się ich w praktyce. Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni zapewniają ich właściwą identyfikację oraz ocenę adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów kierunku. Zasady i procedury dyplomowania są sformułowane w sposób kompleksowy i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Zasady weryfikacji efektów uczenia się sformułowane są w przyjętych regulacjach wewnętrznych uczelni. Zapewniają one bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen oraz równe traktowanie wszystkich studentów. Przewidziana jest możliwość adaptowania tych zasad do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęto odpowiednie rozwiązania dotyczące postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją osiągnięcia efektów uczenia się, dostępu do prac pisemnych oraz przekazywania studentom informacji zwrotnych o uzyskanych ocenach.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Stosowane metody pozwalają w szczególności na weryfikację wiedzy i umiejętności związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej bądź udziału w niej oraz komunikowania się w języku obcym. Regulacje wewnętrzne przyjęte w Uczelni w okresie pandemii oraz udostępnione nauczycielom akademickim i studentom narzędzia komunikacji elektronicznej pozwalają na prawidłowe stosowanie metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się i skuteczne dokonywanie

oceny pracy studentów. Zapewniają one równe traktowanie wszystkich studentów przystępujących do zaliczeń i egzaminów oraz minimalizują zagrożenia związane z niesamodzielną ich pracą.

Zapewnione jest właściwe dokumentowanie osiągnięć studentów w formie prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz magisterskich. Zakres wiedzy i umiejętności weryfikowanych za pomocą tych prac jest zgodny z przyjętymi dla kierunku efektami uczenia się. Metody weryfikacji są właściwie dostosowane do charakteru poszczególnych przedmiotów. Tematyka prac magisterskich jest zgodna z kierunkiem studiów. Metodyka i treść prac jest dostosowana do poziomu studiów i ogólnoakademickiego profilu kształcenia. Prace magisterskie mają charakter teoretyczno-empiryczny i pozwalają na przygotowanie absolwentów do prowadzenia działalności naukowej. Zwraca jednak uwagę występowanie dominacji bardzo wysokich ocen prac dyplomowych.

Studenci kierunku są autorami publikacji naukowych i posiadają inne osiągnięcia w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W raporcie samooceny wskazano 63 pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych, w tym 60 pracowników Wydziału, którzy są zatrudnieni na Uczelni (na Wydziale Zarządzania) i prowadzą zajęcia na kierunku zarządzanie na studiach II stopnia. Na kierunku jest zatrudnionych 3 pracowników zewnętrznych, zakwalifikowanych jako praktycy. Struktura zatrudnienia prezentuje się następująco:

- 6 profesorów tytularnych (w tym jeden praktyk),
- 24 doktorów habilitowanych,
- 24 doktorów (w tym jeden prowadzący zajęcia jako praktyk),
- 9 magistrów (w tym jeden prowadzący jako praktyk).

Pracownicy Wydziału prowadzący zajęcia na kierunku na studiach II stopnia deklarują przynależność do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Udział czasu pracy pracowników naukowych deklarujących prowadzenie działalności naukowej w w/w dyscyplinie wynosi 100%. Udział poszczególnych grup pracowników naukowych w łącznej liczbie N wynosi: 43,69% pracownicy samodzielni, 42,68% pracownicy ze stopniem doktora, 13,61% pracownicy ze stopniem magistra. Pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie II stopnia posiadają odpowiednie, udokumentowane kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Mają bardzo duże lub duże doświadczenie, co wynika z wielu lat pracy na różnych uczelniach (w tym również zagranicznych), posiadanych tytułów i stopni naukowych. Pracownicy posiadają również przydatne na kierunku ogólnoakademickim doświadczenie praktyczne. W latach 2016-2018 dorobek naukowy nauczycieli akademickich obejmuje 1 105 publikacji, przy czym:

- 17 artykułów w czasopiśmie recenzowanym wymienionym w wykazie ministerialnym – część A,
- 656 artykułów w czasopiśmie recenzowanym wymienionym w wykazie ministerialnym – część B,
- 59 artykułów w indeksowanych bazach danych,
- 10 artykułów w innych czasopismach,
- 48 artykułów w zagranicznych czasopismach recenzowanych,
- 104 monografie,
- 27 redakcji monografii,
- 194 rozdziały w monografiach.

Liczba wysokopunktowanych publikacji (powyżej 70 pkt.) w latach 2016-2020 wynosi 40.

Pracownicy prowadzący zajęcia otrzymywali wielokrotnie nagrody Rektora za działalność naukowo-dydaktyczną, co zostało udokumentowane w dostarczonej dokumentacji.

Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Uczelnia zapewnia właściwy dostęp do pracownika badawczo-dydaktycznego, dydaktycznego oraz praktyka na kierunku na studiach II stopnia. Wynika to z tego, że obecnie na studiach II stopnia studiuje 352 studentów (w tym 164 na studiach niestacjonarnych). Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Jak wskazują pracownicy, w trakcie swoich zajęć mają bezpośredni kontakt z każdym studentem (również w czasie pandemii przez platformę MS Teams i inne kanały elektroniczne), pozwalający oceniać na bieżąco ich aktywność i postępy w pracy na zajęciach. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale jako podstawowym miejscu pracy, jest zgodne z wymaganiami. Obciążenie to mieści się w wyznaczonym pensum, co umożliwia pracownikom prawidłową realizację zajęć oraz prowadzenie własnych badań naukowych, gwarantując ich rozwój i możliwość podniesienia własnych kompetencji. Jednakże, zgodnie z przedstawionymi informacjami, pracownicy mają stosunkowo dużo nadgodzin.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Przydzielanie zajęć na kierunku uwzględnia wiedzę i kompetencje pracowników biorąc pod uwagę ich doświadczenie dydaktyczne oraz prowadzone badania naukowe w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. W trakcie zajęć dydaktycznych kadra przedstawia studentom wyniki swoich badań, co zostało potwierdzone w trakcie hospitacji. Oznacza to, że dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia umożliwia nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Kompetencje pracowników prowadzących zajęcia na kierunku są okresowo oceniane na podstawie hospitacji oraz ankiet wypełnianych przez studentów po każdym semestrze.

Okresową ocenę aktywności naukowej pracowników reguluje Uchwała nr 2/SK/2017 Rady Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na posiedzeniu w dniu 3 kwietnia 2017 r. W dokumencie tym są przedstawione szczegółowe zasady oceny pracownika. Oceny te stanowią podstawę do aktywizacji pracowników w prowadzeniu badań i podnoszeniu własnych kwalifikacji.

Władze jednostki wspierają pracowników w publikowaniu rezultatów badań swoich pracowników, co zostało potwierdzone w rozmowie z pracownikami. Jednostka prowadzi politykę rozwoju kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej finansując publikacje oraz uczestnictwo w konferencjach naukowych i szkoleniach. Potwierdzają to liczne krajowe i zagraniczne publikacje przedstawione w raporcie samooceny, szczególnie wysokopunktowane, których koszt jest zazwyczaj wysoki.

W związku z pandemią koronawirusa pracownicy zostali przeszkoleni do kształcenia zdalnego. Należy zwrócić uwagę, że do kształcenia zdalnego uczelnia była przygotowana już wcześniej wdrażając Zarządzenie nr 69 Rektora z dnia 23.01.2018 r. w sprawie zajęć dydaktycznych prowadzonych

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowanych na platformie edukacyjnej UŁ Moodle. Kompleksowe szkolenia dotyczące nauczania na odległość zostały przeprowadzone przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2020/2021 na podstawie wytycznych prowadzenia zajęć w formie zdalnej na Wydziale Zarządzania. Szkolenia dotyczyły MS Teams oraz Moodle. Sporządzono dla pracowników instrukcję związaną z obsługą oprogramowania. Na podstawie przeprowadzonych zdalnych hospitacji zajęć można stwierdzić, że posiadają stosowne kompetencje społeczne i umiejętności związane z kształceniem na odległość. Korzystają z zakupionego przez Uczelnię oprogramowania niezbędnego do prowadzenia zajęć on-line. Na Uczelni są przeprowadzane okresowe hospitacje zajęć kształcenia zdalnego, z których są sporządzane raporty. W ramach nauczania na odległość pracownicy korzystają również z MS Forms, You Tube, OneDrive, Dysk Google, Facebook, a do kontaktu - USOS Mail. W kursach szkoleniowych przedstawiono łącznie dziesięć narzędzi przekazywania wiedzy zdalnie. Z rozmów z kadrą badawczo-dydaktyczną oraz dydaktyczną wynika również, że obecnie nie mają problemów z wykorzystaniem narzędzi informatycznych wspierających nauczanie na odległość dostarczonych przez władze Wydziału.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację. Sprzyja również stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku. Znaczna liczba pracowników Wydziału prowadzi zajęcia w języku angielskim (46 osób). Jedna z osób prowadzi zajęcia w języku rosyjskim. Są to obowiązkowe zajęcia kursowe oraz seminaria dyplomowe. Zajęcia w języku obcym są również skierowane do studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus+. Regularnie dla pracowników jest kierowana oferta szkoleń językowych finansowanych przez Dziekana Wydziału.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie. Reguluje ją m.in. Zarządzenie nr 35 Rektora z dnia 5.12.2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi w Uniwersytecie Łódzkim, Zarządzenie nr 99 Rektora z dnia 10.02.2020 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 35 Rektora z dnia 5.12.2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi w Uniwersytecie Łódzkim, Zarządzenie nr 184 Rektora z dnia 29.09.2020 r. w sprawie powołania Komisji Antymobbingowej w UŁ na kadencję 2020-2024.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz dydaktyczni posiadają duże doświadczenie dydaktyczne oraz dorobek naukowy w analizowanym okresie, co jest istotne na kierunku o profilu ogólnoakademickim. Pracownicy wykazali również odpowiednie doświadczenie w praktyce gospodarczej. Na kierunku są również zatrudnieni praktycy, choć ich udział w ogólnej liczbie pracowników prowadzących zajęcia na kierunku na studiach II stopnia jest niewielki. Liczba publikacji jest znaczna, co potwierdza rozwój naukowy, dydaktyczny kadry prowadzącej zajęcia na tym kierunku. Kadra posiada również znaczny dorobek w języku obcym publikowany w innych krajach. Dorobek naukowy kadry przekłada się na prowadzone przez nią zajęcia, co zapewnia prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Pracownicy uczestniczą w programie Erasmus+ związanym z wymianą kadry naukowej i dydaktycznej. Nie występuje zagrożenie związane z prowadzeniem zajęć. Uczelnia zapewnia wsparcie finansowe dla pracowników prowadzących badania naukowe, publikujących artykuły naukowe i uczestniczących w konferencjach. Posiada również politykę kadrową pozwalającą rozwiązywać konflikty.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Jednostka posiada zasoby edukacyjne na terenie kampusu przy ul. J. Matejki 22/26. W budynku o powierzchni ok. 16 tys. m² i kubaturze ok. 76 tys. m³ znajdują się sale wykładowe i ćwiczeniowe. W ramach posiadanej infrastruktury Wydział wykorzystuje: Aulę główną na 454 miejsca oraz 6 pulpitów dla osób z niepełnosprawnością ruchową, 1 aulę na 162 miejsca, 1 aulę na 180 miejsc, 14 sal na 60-80 miejsc, 19 sal na 40 miejsc oraz 7 sal na 20-25 miejsc.

Zarówno sale wykładowe, jak i sale ćwiczeniowe posiadają stosowne wyposażenie multimedialne, takie jak projektor multimedialny z komputerem, odtwarzacze VHS, DVD, CD oraz telewizory LCD. Dodatkowo, na potrzeby zajęć z języka obcego, jednostka korzysta z sal multimedialnych językowych wyposażonych w komplet pomocy naukowych.

Wydział posiada dziesięć klimatyzowanych pracowni komputerowych z 225 stanowiskami komputerowymi (od 18 do 31 stanowisk). Największa sala posiada dwa projektory multimedialne oraz nagłośnienie. Jedna pracownia jest ogólnodostępna. Laboratoria komputerowe są wyposażone w stosowne, stale aktualizowane oprogramowanie (MS Office 365, IBM Predictive Solutions SPSS, TopSim General Management II, Adobe Spark, Snapp, Piktochart, Canva, Stormboard). W laboratoriach można również połączyć się z bazami danych biblioteki. Wskazane oprogramowanie jest wystarczające do osiągnięcia efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku. Jest nowoczesne i nie odbiega od aktualnie używanego w działalności naukowej. Laboratoria komputerowe, podobnie jak sale dydaktyczne, są udostępniane na wniosek studentów, również poza godzinami zajęć.

Wydział posiada na swoim terenie ogólnodostępny, również dla studentów, dostęp do sieci bezprzewodowej WiFi (Eduroam, szyfrowane sieci dla pracowników, podsieci gościnne). W budynku są również ogólnodostępne stanowiska z komputerami podłączonymi do sieci internetowej w kawiarence internetowej. Każdy student może w dowolnym momencie z nich korzystać. Dodatkowo, studenci mogą korzystać z komputerów znajdujących się w czytelni biblioteki.

Infrastruktura informatyczna została w pełni dostosowana do sytuacji związanej z pandemią koronawirusa i nauczania na odległość. Zakupiono stosowne oprogramowanie do kształcenia na odległość (Moodle, Microsoft Office 365 z oprogramowaniem MS Teams oraz MS Forms), a studentom, w zależności od potrzeb, wypożycza się do domu komputery, aby umożliwić im naukę w domu. Stosowane techniki kształcenia umożliwiają synchroniczną oraz asynchroniczną interakcję między studentami i nauczycielami akademickim oraz innymi osobami prowadzącymi.

Biblioteka posiada odpowiedni zasób książek i czasopism, niezbędnych do nauczania na kierunku (prawie 27 tys. woluminów książek 604 woluminy czasopism). Pracownicy i studenci mają wpływ na zakup nowych pozycji przez zgłoszenia zaopatrzeniowe. Uczelnia posiada również wykupiony dostęp do zasobów elektronicznych biblioteki PWN Ibuk Libra, co jest szczególnie istotne w czasach pandemii koronawirusa. Biblioteka Wydziału Zarządzania dysponuje 3 czytelniami na 67 miejsc, które są

wyposażone w 11 stanowisk komputerowych. Godziny otwarcia biblioteki są przystosowane do dyspozycji czasowej studentów zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Studenci mają dostęp do drukarek oraz ksero. Zasoby biblioteczne są aktualizowane na bieżąco. Literatura związana z kierunkiem jest aktualna, zgodna z zakresem tematycznym i zasięgiem językowym. Występuje również zgodność co do formy wydawniczej oraz potrzebami procesu nauczania i uczenia się, co umożliwia studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Uczelnia reaguje na każdą informację ze strony pracowników i studentów, jeśli zachodzi potrzeba zakupu książek, które są niezbędne, poza planem zakupów przez kierownictwo biblioteki. Biblioteka jest również wyposażona w zewnętrzną wrzutnię na książki, umożliwiającą zwrot książek w dowolnym momencie, bez wchodzenia do budynku. co ma duże znaczenie w czasie pandemii. W trakcie pandemii, w początkowym okresie nie były naliczane kary za nieterminowy zwrot książek. Oprócz zakupów, Biblioteka przyjmuje książki od pracowników, z darów, które są oceniane z punktu przydatności dla jednostki. Książki podlegające likwidacji, przydatne studentom, są wystawiane do bezpłatnego zabrania na własne potrzeby.

Oprócz biblioteki Wydziału, studenci mogą korzystać z zasobów biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego posiadającej ok. 2,5 mln woluminów książek.

Dziewięćdziesiątka są w pełni wyposażone w sprzęt komputerowy, kserokopiarki i inny sprzęt niezbędny do obsługi studentów. Uczelnia korzysta z systemu USOSweb, APD związane z obsługą nauczycieli akademickich oraz studentów w zakresie dydaktyki. W trakcie pandemii dziekanaty pracują zdalnie w pełni wykorzystując zainstalowane oprogramowanie do kontaktu ze studentami.

Oprócz sal dydaktycznych, sal komputerowych, biblioteki oraz dziekanatu w budynku Wydziału znajdują się: bufet, dystrybutory z napojami, punkt kserograficzny, CoffeePoint, bankomat, wpłatomat podnoszące komfort studiowania.

Istotną zaletą, niezbędną w obecnych czasach, jest przystosowanie w pełni obiektów Uczelni do pracy ze studentami z niepełnosprawnością. Dotyczy to zarówno poruszania się po obiekcie (korytarze, windy), jak i pracy w salach dydaktycznych (pętle indukcyjne), laboratoriach oraz w bibliotece. Również w salach wykładowych są wyznaczone stanowiska dla osób z niepełnosprawnością, m.in. na wózkach inwalidzkich. Biblioteka posiada sprzęt dla słabowidzących. Dojazdy do budynku są utwardzone, są 3 miejsca parkingowe dla potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz rampa podjazdowa dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Wydział zapewnia zgodność infrastruktury naukowej, dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP (m.in. Zarządzenie nr 144 Kanclerza UŁ z dnia 10.07.2017 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w budynku Wydziału Zarządzania, Zarządzenie Dziekana Wydziału Zarządzania nr 3 z dnia 13 maja 2019 r. w sprawie wyznaczenia na Wydziale Zarządzania UŁ pracowników udzielających pierwszej pomocy przedmedycznej). Władze Uczelni dokonują okresowego przeglądu infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej. Na bieżąco jest sprawdzany stan sprawności komputerów i innych urządzeń w laboratoriach, które okresowo są wymieniane na nowe, wydajniejsze jednostki. Na komputerach aktualizuje się oprogramowanie, które w badanym okresie było w najnowszych wersjach. Uczelnia reaguje na wszelkie uwagi pracowników i studentów, jeśli chodzi o bieżące naprawy lub przystosowanie sal dydaktycznych do prowadzenia zajęć.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada odpowiednią bazę dydaktyczno-naukową gwarantującą realizację procesu nauczania na kierunku. Dotyczy to zarówno sal audytoryjnych (auli wykładowych), ćwiczeniowych, jak i laboratoryjnych. Sale te są dostosowane do uczestnictwa w zajęciach osób z niepełnosprawnością. Biblioteka zawiera odpowiednią liczbę woluminów, zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej, które zapewniają prowadzenie zajęć na kierunku. Biblioteka również zapewnia odpowiedni dostęp dla osób z niepełnosprawnością. Dostęp do baz artykułów naukowych, krajowych i zagranicznych jest właściwy. Sprzęt komputerowy jest wymieniany na bieżąco, a oprogramowanie aktualizowane. Infrastruktura naukowa, dydaktyczna, zasoby biblioteczne, są na bieżąco monitorowane przy zaangażowaniu pracowników i studentów. Uczelnia posiada bezpłatne miejsca parkingowe dla studentów, w tym dla osób z niepełnosprawnością. Posiada również stanowiska dla rowerów. W zakresie działalności naukowej Uczelnia wspiera pracowników przez użyczenie sprzętu komputerowego i oprogramowania specjalistycznego. Na potrzeby dydaktyczne Uczelnia zakupiła dostęp do baz z aktami prawnymi, informacjami o przedsiębiorstwach, rynkach itp., co jest szczególnie użyteczne w okresie pandemii. Uczelnia zapewnia pełny dostęp do internetu przez sieć WiFi.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia prowadzi stałą i wieloaspektową współpracę z otoczeniem społeczno- gospodarczym o zasięgu zarówno lokalnym, regionalnym, krajowym. Interesariusze zewnątrzni są reprezentantami zarówno instytucji publicznych, jak również przedsiębiorstw, w tym spółek prawa handlowego oraz innych partnerów biznesowych i organizacji non-profit. Interesariusze zewnątrzni uczestniczą w pracach Rady Biznesu, Rady Menedżerów Publicznych oraz są członkami Rady Programowej kierunku. Te gremia oprócz realizacji licznych form współpracy tworzą i opiniują program studiów w oparciu o bieżące potrzeby rynku pracy.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów jest stale rozwijana. Interesariusze zewnątrzni kooperujący z Wydziałem w ramach kierunku zgłaszali swoje opinie i wnioski co do treści programu studiów. Opinie i wnioski przedstawiane przez przedstawicieli otoczenia społeczno- gospodarczego spowodowały poszerzenie zajęć *zarządzanie zasobami ludzkimi* (poświęcone koncepcji HR biznes partner) o następujące zagadnienia: koncepcja komórki personalnej jako centrum zysku, struktura działu HR oparta na koncepcji HRBP (przykłady), ewolucja modelu HRBP, funkcja role HR biznes partnera.

Ponadto zgodnie z wnioskami pracodawców przekształceniu i aktualizacji podlega program zajęć *współczesne koncepcje marketingu*. W ciągu ostatnich dwóch lat w zakres tematyki zajęć włączono problematykę Internetu rzeczy, VR, AR czy ekonomii współdzielenia w związku z rosnącym znaczeniem tych rozwiązań w prowadzeniu działań rynkowych. Na bazie prowadzonych zajęć i konsultacji z przedstawicielami praktyki biznesu opracowano także podręcznik do tych zajęć, który uwzględnia wskazywane przez praktyków metody i koncepcje prowadzenia działań rynkowych.

Na skutek opinii interesariuszy zewnętrznych dokonano również zmian przedmiotów specjalnościowych. W specjalności *marketingowej* modyfikacji poddane zostały zajęcia marketingowe

zarządzanie w przedmiocie *usług finansowych i kontroling finansowy*, rola doradztwa biznesowego w kształtowaniu konkurencyjności firm oraz wykorzystanie technik doradczych w zarządzaniu firmą. Natomiast w specjalności *zarządzanie zasobami ludzkimi* dokonano zmiany na zajęciach *koszty pracy i controlling personalny*. Na wniosek pracodawców wzbogacone zostały również treści przedmiotu *strategie i programy zarządzania zasobami ludzkimi*, poprzez włączenie analizy programów poleceń pracowniczych, dobrowolnych odejść pracowników oraz programy corporate alumni. Poprzez liczne konsultacje przedstawicielami biznesu programu studiów oceniana jednostka zwiększyła nacisk na metody kształcenia- zadania problemowe, case study oraz prace projektowe.

Rodzaj, liczba, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia na kierunku w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest wystarczająca dla prawidłowej realizacji procesu nauczania. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym wynika wprost z koncepcji i celów kształcenia.

Uczelnia dla kierunku stale rozwija współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, w tym z pracodawcami. Kooperacja ta przybiera zróżnicowane formy takie jak organizacja wykładów otwartych, warsztatów i wizyt studyjnych, organizacja praktyk i staży studenckich, konferencji z zakresu kompetencji biznesowych oraz wspólnych konferencji naukowych, udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, zgłaszanie przez pracodawców propozycji tematów prac dyplomowych oraz realizacja praktycznych prac etapowych zgodnych z oczekiwaniami pracodawców.

Na kierunku zajęcia prowadzą również pracownicy Uczelni, którzy są jednocześnie praktykami, w szczególności będącymi menagerami zarówno organizacji prywatnych jak i publicznych. Interesariusze zewnętrzni są zapraszani do prowadzenia zajęć i współuczestniczą w prowadzeniu zajęć dydaktycznych w szczególności w formie warsztatów (case study), debat, dyskusji, omawiania przypadków związanych z zarządzaniem. Przykładem są zagadnienia związane z mentoringiem, obsługa klienta, zarządzaniem projektami. Forma współuczestnictwa praktyków w zajęciach jest w sposób adekwatny do specyfiki przedmiotu i osiąganych w jego ramach efektów uczenia się, a także wiedzy i doświadczenia zaproszonego praktyka.

Mocną stroną kierunku są szkoleniowe i warsztatowe formy współpracy z pracodawcami. Szkolenia o różnej tematyce wpływające na rozwój kompetencji zawodowych i kompetencji miękkich dedykowane studentom dotyczą takich zagadnień jak zarządzanie projektami, zarządzanie ludźmi, kreatywność w biznesie, public relations. Oprócz szkoleń interesariusze zewnętrzni w ostatnich 5 latach przeprowadzili w ramach współpracy z Uczelnią kilkadziesiąt cyklicznych warsztatów, kursów, wykładów otwartych dedykowanych studentom kierunku, są to między innymi: kurs mała firma w pigułce; zarządzanie marketingiem w praktyce; spotkania z menedżerami publicznymi; szkolenie - budowanie marki na facebooku; finance week X cykl szkoleń i warsztatów; społeczna odpowiedzialność biznesu; kreowanie pomysłów na biznes; akademickie ewolucje firmowe; jak założyć własną firmę - ABC Przedsiębiorczości, warsztaty CSR, spotkania z menedżerami publicznymi, cykle warsztatów „Stratoweek”; szkolenia z metody Design Thinking, itp. Znacząca ilość szkoleń warsztatów, wykładów otwartych oraz ich tematyka związana z kierunkiem wzbogaca treści programowe i wpływa na rozwój kompetencji miękkich studentów zgodnych z oczekiwaniami pracodawców.

Pracodawcy zarówno sektora biznesowego jak i publicznego wspierają działania studentów zrzeszonych w kołach naukowych do najważniejszych form wsparcia należą: wsparcie finansowe (finansowanie wydarzeń organizowanych przez koła), wsparcie rzeczowe, patronaty nad wydarzeniami, aktywny udział pracodawców wydarzenia ach poprzez ich prezentacje merytoryczne, prelekcje udział w dyskusji oraz umożliwienie studentom prowadzenia badań firmach pracodawców.

W ramach działalności programu Santander Universidades studenci mają możliwość uczestnictwa w programach naukowych, stażach i praktykach oraz formach międzynarodowej wymiany.

Interesariusze zewnętrzni są fundatorami nagród dla absolwentów za realizację najlepszych prac dyplomowych, w tym prac magisterskich w kategoriach: nagrody partnerów biznesowych Wydziału Zarządzania, nagrody klubu 500 Łódź dla najlepszej pracy która dotyczyła zagadnień biznesowych; nagroda imieniem profesor Alicji Jarugi przyznawana za najlepsze prace magisterski napisane dziedzinie sprawozdawczości międzynarodowej rachunkowości, nagroda Rady Menedżerów Publicznych przyznawana za najlepszą pracę dyplomową dla prac podejmujących problematykę zarządzania publicznego, itp.

Innym przykładem kooperacji otoczenia społeczno- gospodarczego z kierunkiem jest zgłaszanie propozycji tematów prac dyplomowych przez pracodawców, obszarach to jest funkcjonowanie organizacji w kraju i na rynkach międzynarodowych w kontekście ich internacjonalizacji modele biznesowe współczesnych firm, narodowe kultury biznesowe w kontekście ich charakterystyki wpływu na funkcjonowanie współczesnych organizacji.

We współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym organizowane są również liczne konferencje naukowe, między innymi: konferencja sprawność zarządzania świetle audytów prowadzonych w jednostkach sektora finansów publicznych; internacjonalizacja polskich przedsiębiorstw-uwarunkowania, modele, wyniki badań; zarządzanie różnorodnością w świetle wyzwań współczesnego rynku pracy; coach, trener, doradca zawodami XXI wieku; heterogeniczność czy unifikacja- zachowania organizacyjne XXI wieku; konferencja informatyka w zarządzaniu, rozwój metodologii w naukach o zarządzaniu; zachowanie organizacyjne w świetle współczesnych koncepcji zarządzania; International Conference on Management and Social Sciences (ICMSS).

Kolejnym rodzajem współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest Centrum Mikser Inteligentnych Technologii Wydziału Zarządzania, który ściśle kooperuje ze światem biznesu, w tym w szczególności z pracodawcami działającymi na rynku lokalnym. Współpraca Centrum ze światem biznesu ma wpływ na jakość procesu nauczania na kierunku, umożliwiając przede wszystkim: uatrakcyjnienie procesu kształcenia znacząco wzbogacając go o materiały interaktywne, uwypuklenie praktycznego wymiaru omawianej na zajęciach problematyki wskazując studentom kierunku na rzeczywiste wyzwania, rynkowe, ich dynamikę i kierunki zmian oraz zwiększenie poziomu kreatywności i innowacyjności w oparciu o doświadczenia, opinie i sugestie praktyków biznesowych.

Kooperacja z przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego w realizacji różnych form współpracy jest w pełni adekwatna do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Uczelnia zapewnia uczestnictwo interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów, organizacji praktyk studenckich, organizacji warsztatów dedykowanych studentom także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni w związku z Covid-19. Uczelnia w tym zakresie przeprowadza spotkania w trybie zdalnym, wykorzystując do tego narzędzia komunikowania się na odległość, co umożliwia bieżące konsultacje i współpracę. Podczas trwania pandemii na Uczelni odbywały się liczne szkolenia w formule zdalnej, webinaria z udziałem przedstawicieli biznesu oraz konferencje on-line. W 2020 i 2021 r. Uczelnia we współpracy z pracodawcami zorganizowała 7 webinariów z przedstawicielami firm z całej Polski z branży telekomunikacyjnej, handlowej, bankowej, budowlanej oraz instytucji publicznych takich jak: Agencja Rozwoju Przemysłu, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Webinaria dotyczyły tematów: gdzie i jak inwestować w czasie kryzysu; Digital Ethics – konsument i technologie; jak zbudować zespół projektowy, aby zakończyć projekt z sukcesem; Jakie są etapy pracy

z zespołem? ; case study, czy Agile to coś nieuniknionego? czy tradycyjne metody zarządzania mają sens? zielone wyzwania dla organizacji – porozmawiajmy o Green HRM w praktyce gospodarczej; mapowanie procesów logistycznych online – podstawy, wskazówki i narzędzia. Ponadto 2021r. we współpracy z pracodawcą sektora bankowego uczelnia zorganizowała cykl szkoleń dla studentów na temat: zostań mistrzem komunikacji online, design thinking sprint, myślenie wizualne jako pomoc w nauce do sesji egzaminacyjnej, profesjonalny wizerunek, czyli jak zapewnić sobie sukces w kontaktach biznesowych, zarządzanie projektami – jak zbudować wydajny zespół projektowy, Zarządzanie sobą w czasie. W okresie pandemii organizowane są również we współpracy z pracodawcami konferencje i spotkania online w ramach aktywności studenckich kół naukowych.

Uczelnia dla kierunku nie prowadzi w sposób sformalizowany okresowych przeglądów współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w odniesieniu do programu studiów, poprawności doboru instytucji współpracujących z Uczelnią oraz form współpracy i wpływu jej na program studiów i doskonalenie jego realizacji. Władze Wydziału sprawują nadzór nad doskonaleniem form współpracy oraz intensyfikacją jej wpływu na program studiów. Prodziekan ds. Jakości Kształcenia i Współpracy z Otoczeniem prowadzi monitorowanie efektów uczenia się i doskonalenia realizacji programu studiów z punktu widzenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Rekomenduje się prowadzenie okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów oraz wykorzystanie tych wyników do dalszego rozwoju i doskonalenia współpracy, co w konsekwencji będzie miało wpływ również na program studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dla kierunku zarządzanie w zróżnicowanych formach współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest stale poszerzana o różne formy takie jak organizacja praktyk studenckich, konferencji naukowych, szkoleń, warsztatów co ma wpływ na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Na kierunku kooperacja z interesariuszami zewnętrznymi jest adekwatna do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów. Liczba i różnorodność instytucji współpracujących z ocenianym kierunkiem jest odpowiednia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu na kierunku można ocenić z punktu widzenia kilku kryteriów. Są nimi: nauka języków obcych, prowadzenie zajęć na kierunku w języku obcych oraz umożliwienie wymiany międzynarodowej studentów i wykładowców.

Na kierunku są prowadzone zajęcia - przedmiot Lektorat językowy, które przygotowują studentów do opanowania języka obcego na poziomie B2+. W programie studiów nie ma planowanych przedmiotów prowadzonych w języku angielskim lub innym, obcym. Jednakże studenci mogą zapisywać się na zajęcia w językach obcych. Zajęcia ze studentami prowadzi, oprócz pracowników etatowych, profesorowie wizytujący. Profesorowie wizytujących pochodzili z Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Ukrainy, Hiszpanii, Szwecji, Norwegii, Łotwy oraz Indii. W semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 oraz w roku akademickim 2020/2021 zajęcia są prowadzone w formie zdalnej.

Na kierunku na studiach II stopnia studiuje 27 studentów zagranicznych, w tym 2 osoby na studiach niestacjonarnych.

Wydział zapewnia zarówno pracownikom, jak i studentom możliwość wyjazdu na inną uczelnię, głównie w ramach programu Erasmus+. Zgodnie z przedstawioną dokumentacją, kadra aktywnie uczestniczy w programie Erasmus+ (w latach 2018-2020) prowadząc wykłady, uczestnicząc w szkoleniach. W roku akademickim 2017/2018 było to 21 osób, rok później 25 pracowników, a w roku akademickim 2019/2020 – 34 pracowników, przy czym z powodu pandemii część z wyjazdów została przesunięta na 2021 rok. W przypadku studentów mobilność na Wydziale w ramach programu Erasmus+ przedstawiała się następująco: w roku akademickim 2017/2018 było to 86 studentów, rok później 97 studentów, a w roku akademickim 2019/2020 85 studentów. Z programu skorzystali również studenci II stopnia kierunku zarządzanie. W ramach programu Erasmus+ są przyjmowani również studenci zagraniczni, szczególnie z południa Europy.

Od roku akademickiego 2019/2020 pracownicy uczestniczą również w programie Erasmus+ K107 z uniwersytetami w Albanii, na Ukrainie, Gruzji oraz Chile. Z powodu pandemii koronawirusa wyjazdy zostały odwołane.

Wydział aktywnie wspiera kadrę akademicką w przygotowywaniu i publikowaniu opracowań w języku angielskim lub innym, kongresowym. Dzięki temu wsparciu, 32 pracowników w 2018 r. opublikowało co najmniej jedną publikację w języku angielskim lub innym. W kolejnym roku było to 52 pracowników, co wskazuje na progresję. Wydział utrzymuje liczne relacje z zagranicznymi uczelniami partnerskimi z Macedonii, Słowenii, Niemiec, Litwy, Finlandii, Francji, Portugalii, Węgier. Obecnie jest realizowanych pięć projektów międzynarodowych, w których uczestniczą pracownicy Wydziału Zarządzania.

Sześcioro pracowników Wydziału piastuje funkcje w takich międzynarodowych organizacjach, jak: AESOP, EMSA, IFERA, AMA, SSHRA, EAA, APMAA.

Wydział zapewnia warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów udostępniając oprogramowanie oraz sprzęt komputerowy, dostarczając linki do konferencji międzynarodowych, spotkań z studentami zagranicznymi itp.

Uczelnia przeprowadza corocznie ocenę stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Obejmuje ona zarówno pracowników, jak i studentów i dotyczy oceny skali, zakresu oraz i zasięgu ich aktywności międzynarodowej. Z analiz są sporządzane raporty przedstawiane władzom Uczelni oraz pracownikom.

Dwoje studentów w latach 2017-2018 posiadało publikacje w języku angielskim w polskim wydawnictwie. W związku z powyższym rekomenduje się zwiększenie aktywności wśród studentów w zakresie publikowania artykułów w języku obcym w międzynarodowych opracowaniach. Aktywność tę można zwiększyć przez wspólne artykuły pracowników badawczo-dydaktycznych ze studentami oraz przygotowanie uczelnianej monografii w formie debiutów studenckich z opracowaniami studentów w języku obcym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka czyni realne starania związane z umiędzynarodowieniem kierunku na studiach II stopnia. Pracownicy oraz studenci uczestniczą w wymianie w ramach różnych programów, w szczególności w programie Erasmus+, Erasmus+ K107. Liczba pracowników oraz studentów w ramach wymiany z roku na rok rośnie.

Analiza publikacji naukowych wskazuje, że również w tym zakresie są spełnione wymogi związane z rozwojem naukowym pracowników na arenie międzynarodowej. Dotyczy to znacznej grupy pracowników prowadzących zajęcia na kierunku. Liczbę publikacji w językach obcych należy uznać za znaczącą. Część publikacji jest wysokopunktowana (powyżej 70 pkt.).

Wydział Zarządzania ma nawiązane liczne kontakty z uczelniami partnerskimi z innych krajów.

Uczelnia przeprowadza okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące zarówno pracowników, jak i studentów kierunku studiów II stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w procesie nauczania przybiera zróżnicowane formy, które ułatwiają przyswajanie wiedzy i umiejętności przewidzianych efektami uczenia się. W tym celu nauczyciele akademicy wykorzystują tradycyjne metody kształcenia, jak również nowoczesne technologie, dostosowane do treści programowych.

Ważną kwestią wsparcia dydaktyki na Uczelni są konsultacje oraz bezpośredni kontakt z nauczycielami. Konsultacje, podczas których można wyjaśnić trudne zagadnienia z przerabianego materiału lub też nadrobić opuszczone zajęcia, odbywają się regularnie we wcześniej zaplanowanych terminach oraz po wcześniejszym się umówieniu z pracownikiem. Informacje o terminie dyżuru konsultacyjnego można odnaleźć na stronie internetowej Wydziału. Studenci poza konsultacjami mogą również kontaktować się z prowadzącymi zajęcia za pomocą poczty elektronicznej. Kontakt taki przebiega sprawnie, a studenci otrzymują odpowiedzi na zadane pytania.

Proces nauczania z wykorzystaniem metod i technik prowadzenia zajęć na odległość (zdalnie) jest prawidłowo zorganizowany i zapewnia właściwą realizację efektów uczenia się. Uniwersytet do celów przeprowadzania zajęć wykorzystuje komunikator Microsoft Teams oraz platformę Moodle. Dodatkowo część zajęć prowadzonych synchronicznie jest nagrywana i później udostępniana studentom. W przypadku potrzeby instruktażu sposobu użytkowania oprogramowania lub też wystąpienia z nim problemów technicznych studenci mogą zwrócić się o pomoc do nauczyciela prowadzącego zajęcia, pracowników wydziałowej sekcji informatyki lub też skorzystać z wcześniej przygotowanych przez Uczelnię poradników. W przypadku problemów z łączem internetowym lub domowym sprzętem komputerowym studenci mogą skorzystać ze stanowisk przygotowanych na terenie Wydziału w celu zdania egzaminu dyplomowego. Uniwersytet prowadzi ciągły monitoring przebiegu kształcenia na odległość, poziomu satysfakcji oraz potrzeb studentów i nauczycieli w tym procesie za pomocą ankiet. Wyniki takich badań są później analizowane, a wnioski płynące z analizy implementowane w postaci zmian i udoskonaleń procesu zdalnego nauczania.

Uniwersytet wspiera swoich studentów w procesie samodzielnego wejścia na rynek pracy przez działalność Biura Karier. Studenci i absolwenci kierunku mogą skorzystać z indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym, podczas których mogą uzyskać informacje o sposobach poszukiwania pracy, rozwoju swojej ścieżki kariery czy też zakładania własnej działalności gospodarczej. Innymi formami wsparcia przygotowanymi przez biuro są cykliczne imprezy *Dni Kariery* czy *Targi Pracy*, w czasie których studenci mogą spotkać się z przyszłymi pracodawcami, prezentacje różnych firm i instytucji oraz zamieszczanie na swojej stronie internetowej ogłoszeń z ofertami pracy lub praktyk. Biuro oferuje również szkolenia podnoszące kompetencje przydatne na współczesnym rynku pracy. W ofercie biura znajdują się szkolenia dotyczące rozwoju kompetencji miękkich (np.: budowanie własnej marki osobistej, design thinking, dbanie o swój cyfrowy dobrostan czy zarządzanie czasem). Uczelnia również aktywnie wspiera postawy przedsiębiorcze wśród studentów. W tym celu organizuje kursy i szkolenia pod nazwami: *Własna firma krok po kroku*, *Mała firma w pigułce* czy *Nakręć firmę*, które ułatwiają rozpoczęcie prowadzenia własnej firmy oraz kształtują niezbędne umiejętności do jej zarządzania.

Prawidłowo zorganizowane wsparcie dla studentów w procesie nauczania zachęca ich do działalności poza wykładami i ćwiczeniami. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe oraz pogłębiać wiedzę przez aktywne uczestnictwo w kołach naukowych działających na Wydziale, min.: Studenckim Kole Naukowym *Globalni*, Studenckim Kole Naukowym Kreatywności Biznesowej *BIZAKTYWNE*, Studenckim Kole Naukowym Logistyki *Uni-Logistics*, Studenckim Kole Naukowym Marketingu *MarkeTEAM*, Studenckim Kole Naukowym *ManageTEAM*, Studenckim Kole Naukowym Rachunkowości *SIGMA*, Studenckim Kole Naukowym *FEIM*, Studenckim Kole Naukowym Zarządzania Łańcuchem Dostaw, Studenckim Kole Naukowym Zarządzania Zasobami Ludzkimi *Personalni*, Studenckim Kole Naukowym Zarządzania Strategicznego *Stratolog* oraz Studenckim Kole Naukowym *SiNergia*. W trakcie prac w ruchu naukowym studenckie mają możliwość zgłębiania wiedzy, poznawania nowych umiejętności czy też wymiany swoich doświadczeń. Wydział wspiera aktywności studenckie w ramach prowadzonych przez nich kołach naukowych przez dofinansowania projektów, wyjazdów na konferencje naukowe czy odczyty referatów. Koła naukowe mają również możliwość włączania się w działalność naukową pracowników Wydziału, a następnie uzyskania pomocy w podejmowanie pierwszych prób przygotowania i opublikowania tekstów naukowych. Studenci mogą poznać ofertę kół naukowych działających na Wydziale podczas corocznej prezentacji kół naukowych i organizacji studenckich *sKOŁOwanie*.

Uniwersytet umożliwia studentom również rozwój nie tylko w obszarze naukowym, ale także sportowym, kulturalnym i artystycznym. Studenci mogą trenować w ramach Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego Uniwersytetu Łódzkiego, który ma w swojej ofercie wiele sekcji sportowych czy też w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Oprócz aktywności fizycznej studenci

mogą doskonalić swoje umiejętności w obszarach kulturalno-artystycznie przez udział w chórze Akademickim Uniwersytetu Łódzkiego czy też Akademickim Zespole Pieśni i Tańca Uniwersytetu Łódzkiego *Kujon* i Akademickim Zespole Muzyki Narodów Słowiańskich *Bałałajki*. Uniwersytet oferuje również rozwój kariery publicystycznej studentów przez internetowy magazyn *Creative Vibes*. Na uczelni działają również organizacje studenckie, tj.: Erasmus Student Network czy AIESEC. Aktywne zaangażowanie studentów w działalność organizacji i stowarzyszeń studenckich często przekłada się na sukcesy osiągnięte na arenie krajowej, jak i międzynarodowej.

Na Wydziale studenci mogą również skorzystać z szerokiej oferty wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. Informację o możliwościach wzięcia udziału w wymianach studenci kierunku otrzymują w trakcie akcji promocyjnej na Wydziale oraz spotkaniach organizacyjno-informacyjnych. Obsługę programu oraz rekrutację osób na wyjazdy prowadzi Biuro Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu. Studenci mogą uzyskać również informacje oraz pomoc w załatwieniu spraw związanych z wyjazdem i późniejszym jego rozliczeniem u: prodziekana ds. współpracy międzynarodowej, wydziałowego pełnomocnika rektora ds. programu Erasmus+, koordynatorów kierunkowych ds. ECTS oraz w sekcja ds. internacjonalizacji dziekanatu.

Studenci uzyskujący wyróżniające się wyniki w nauce mają możliwość skorzystania z indywidualnego programu studiów lub indywidualnego planu studiów określonych w Regulaminie Studiów obowiązującym na Uczelni. Uniwersytet prowadzi program *Studenckie Granty Badawcze*, który jest skierowany do studentów chcących rozpocząć własne badania naukowe. W ramach programu studenci mogą zdobyć środki finansowe na swoje pomysły badawcze oraz uzyskać pomoc przy prowadzeniu badań. Na studentów z dobrymi wynikami i znaczącymi osiągnięciami czekają również wsparcie finansowe w postaci stypendiów: rektora (za wyróżniające się wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym) czy też ministra odpowiedzialnego za obszar nauki i szkolnictwa wyższego. Najlepsi studenci, którzy ukończą studia z najwyższymi notami lub posiadają znaczny dorobek na polach: naukowym, artystycznym, sportowym czy też społecznym, mogą otrzymać nagrodę rektora, medal *Za chlubne studia* czy też list gratulacyjny od Rektora. Dla najlepszych prac dyplomowych Wydział przyznaje nagrody, takie jak: nagroda Dziekana wydziału, nagrody partnerów biznesowych Wydziału, nagroda rady Menedżerów Publicznych, nagroda im. prof. Alicji Jarugi czy też nagroda Klubu 500-Łódź.

Studenci mają zapewnione wszechstronne wsparcie materialne ze strony Uczelni. Informacje o systemie wsparcia można odnaleźć na stronie internetowej Uniwersytetu. Studenci mogą również dowiedzieć się informacji o wsparciu materialnym u pracowników Centrum Obsługi Studenta i Doktoranta. Uczelnia oferuje wsparcie dla studentów w postaci: stypendiów (socjalnego, specjalnego dla osób niepełnosprawnych), zapomóg oraz zakwaterowania w domach studenckich. System wsparcia materialnego odpowiada potrzebom zainteresowanych.

Uczelnia zapewnia pomoc dla osób z niepełnosprawnościami. Budynek Uniwersytetu, w których odbywają się zajęcia czy też są zakwaterowani studenci, są przystosowane do potrzeb osób z dysfunkcjami ruchowymi (m.in.: specjalistyczne windy i platformy dla osób poruszających się na wózkach, toalety dostosowane do specjalnych potrzeb czy miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością). Studenci z niepełnosprawnością mogą liczyć na wsparcie oferowane przez Akademickie Centrum Wsparcia. Świadczona przez centrum pomoc przybiera formę konsultacji edukacyjnych, zajęć rozwojowych (coaching indywidualny i grupowy) oraz rekomendacji dotyczących formy dostosowania metod kształcenia, materiałów dydaktycznych czy sposobu weryfikacji efektów uczenia się do indywidualnych potrzeb każdego studenta z niepełnosprawnością. Centrum oferuje również pomoc logopedy, tłumacza Polskiego Języka Migowego, asystenta osoby z niepełnosprawnościami czy wypożyczenie sprzętu dla studentów ze specyficznymi potrzebami.

Dodatkowo Uczelnia oferuje wsparcie dla studentów borykających się z problemami w obszarze zdrowia psychicznego. Pomoc jest dostępna w postaci bezpłatnych, indywidualnych konsultacji z psychologiem.

Studenci na Wydziale mają możliwość zgłaszania swoich wniosków, skarg i zauważonych nieprawidłowości bezpośrednio do: nauczycieli prowadzących zajęcia, opiekunów grup studenckich, kierowników studiów, prodziekana ds. studenckich lub też swoich przedstawicieli w samorządzie studenckim. Dodatkowo wnioski i skargi w sprawach studenckich, dotyczące wsparcia dydaktycznego i obsługi administracyjnej mogą być składane w formie pisemnej do Działu Jakości Kształcenia i Obsługi Studenta. Studenci widzą, że władze Wydziału reagują na zgłaszane im problemy i podejmują działania naprawcze.

Uczelnia zapewnia bezpieczeństwo i przeciwdziała sytuacjom dyskryminującym studentom. Studenci są zapoznawani z zasadami bezpieczeństwa panującymi na wydziale podczas obowiązkowego szkolenia BHP. Dodatkowo w ramach dni adaptacyjnych na początku studiów studenci są informowani, gdzie mogą zgłaszać zaobserwowane nieprawidłowości oraz skąd mogą uzyskać pomoc w przypadku sytuacji noszących znamiona dyskryminacji. Uczelnia dokłada wszelkich starań przy rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych i później kieruje je do wyjaśnienia przez właściwą komisję dyscyplinarną lub antymobbingową. Na całym Uniwersytecie są również podejmowane działania antydyskryminacyjne i prorównościowe. Przejawem takich wysiłków jest przystąpienie Uczelni do Karty Różnorodności.

Władze Wydziału chętnie współpracują z przedstawicielami samorządu studentów na różnych polach. Studenci biorą udział w konsultowaniu i opiniowaniu zmian programów studiów oraz rozwoju kierunku przez swoich przedstawicieli w różnych organach kolegialnych działających na Wydziale i Uczelni. Uwagi zgłaszane przez studentów są brane pod uwagę i poddawane pod dyskusję na posiedzeniach organów kolegialnych. Wnioski i opinie zgłaszane przez studentów do prowadzących zajęcia bardzo często przekładają się w późniejszym czasie na zmiany sylabusów przedmiotów prowadzonych przez Wydział. Samorząd studentów aktywnie działa również w obszarze kulturalno-społecznym organizując różne wydarzenia wydziałowe. Samorząd może liczyć na wsparcie finansowe organizowanych przez siebie przedsięwzięć ze strony Wydziału.

Uczelnia prowadzi okresowy monitoring różnych form wsparcia studentów. Studenci regularnie biorą udział w kompleksowej ankiecie, w której mogą ocenić nauczycieli akademickich i prowadzonych przez nich zajęciach, ale także jakość obsługi świadczonej przez kadrę administracyjną czy stan infrastruktury wydziałowej. Dodatkowo w badaniu tym studenci mogą zgłaszać swoje wszystkie potrzeby czy też zażalenia na niedziałające elementy systemu wsparcia. Ankieta ma formę elektroniczną i jest przeprowadzana za pomocą systemów informatycznych Uczelni. Zebrane i opracowane wyniki stanowią podstawę do wdrażania rozwiązań sprzyjających utworzeniu środowiska przyjaznego studiowaniu. Studenci mogą również zgłaszać swoje pomysły lub uwagi dotyczące zmian w formach wsparcia do swoich przedstawicieli w samorządzie studentów, którzy następnie przekazują je dla Władz Wydziału.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci mają zapewnione systematyczne i kompleksowe wsparcie w procesie nauczania ze strony Uczelni, co motywuje ich do samodzielnej pracy naukowej oraz osiągnięcia wysokich wyników.

Uniwersytet ma dobrze rozwiniętą ofertę dla studentów z wyróżniającymi się osiągnięciami. Uczelnia aktywnie wspiera studentów w działalności badawczej oraz funkcjonowanie studenckiego ruchu naukowego. Studenci mają również szanse na rozwój w obszarach: sportowym, kulturalnym czy też artystycznym. Uniwersytet zapewnia odpowiednie wsparcie dla studentów ze szczególnymi potrzebami. Studenci mogą również liczyć na właściwą pomoc materialną. Uczelnia zapewnia kompleksowe działania w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz procedur antydyskryminacyjnych i prorównościowych. Samorząd studentów ma zapewnione dobre warunki do działalności oraz angażuje swoich przedstawicieli w zmiany na kierunku i w systemach wsparcia studentów. Uczelnia przeprowadza cykliczne przeglądy wsparcia studentów, które wpływają na zmiany w funkcjonowaniu kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Ogólnodostępnymi źródłami informacji o kierunku są strona internetowa oraz media społecznościowe Wydziału. Strona internetowa jest zaprojektowana w czytelny i logiczny sposób, co zapewnia każdemu użytkownikowi łatwość w dostępie wszystkich niezbędnych informacji o Uczelni i prowadzonym na niej kierunku studiów. Strona jest również dostępna w wersji mobilnej, co ułatwia przeglądanie jej z wykorzystaniem urządzeń mobilnych, takich jak smartfon czy tablet.

Poszczególne zakładki na stronie zostały zgrupowane w intuicyjne kategorie odzwierciedlające główne grupy odbiorców, tak aby ułatwić odnalezienie poszukiwanych informacji. Główna zakładka Aktualności prezentuje odbiorcy najważniejsze informacje związane z bieżącymi sprawami, życiem Wydziału czy tokiem studiów.

W kategorii *Dla studentów* można odnaleźć zakładki, które zawierają niezbędne informacje związane z tokiem studiów, takie jak: *Zajęcia, Sprawy organizacyjne, Erasmus i inne programy, Praktyki, E-Wydział, Obsługa studenta* czy *FAQ*. Zaprezentowane zakładki przenoszą użytkownika do stron zawierających informacje o: kalendarzu roku akademickiego, planie zajęć, sylabusów przedmiotów (kartach przedmiotów), siatkach programowych, materiałach dydaktycznych, narzędziach do kształcenia zdalnego i sposobie ich obsługi, stypendiach, programach mobilności studenckiej, godzinach pracy dziekanatu studenckiego czy ważnych aktach prawnych obowiązujących na uczelni (tj.: regulamin studiów, regulamin praktyk, wysokości opłat za usługi edukacyjne czy zasadach przeprowadzania egzaminów dyplomowych). Praktycznym rozwiązaniem wdrożonym przez Wydział jest zakładka *FAQ*, która prezentuje najczęściej pojawiające się pytania wśród społeczności studenckiej wraz z odpowiedziami.

Kategoria *Dla kandydata* prezentuje informacje przydatne dla osób chcących rozpocząć studia na kierunku. Po wybraniu jej użytkownik jest przenoszony do portalu rekrutacyjnego Uczelni, gdzie może odnaleźć informacje o prowadzonym kierunku, takie jak: charakterystyka kierunku, możliwe formy zatrudnienia i losy jego absolwentów, plan studiów oraz sposoby i formy rekrutacji na ten kierunek.

Dodatkowym źródłem informacji o ocenianym kierunku jest internetowy Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Łódzkiego zawierający podstawowe informacje o Uczelni, wewnętrzne akty normatywne (w tym uchwały Senatu, zarządzenia Rektora, itp.), przepisy dotyczące procesu zapewniania jakości kształcenia oraz dokumenty związane ze studiami.

Ważną rolę w komunikowaniu się z otoczeniem pełnią media społecznościowe (Facebook, YouTube i LinkedIn), gdzie użytkownik odnajdzie bieżące informacje o wydarzeniach z życia Uczelni, takich jak: ciekawe wykłady otwarte, konferencje, dni otwarte Uczelni, sukcesy członków społeczności akademickiej. Ten sposób komunikowania się z otoczeniem (studentami, pracownikami, ale też interesariuszami zewnętrznymi) niejako bezpośredni i dostarczający aktualnych informacji spełnia bardzo istotną rolę, szczególnie w okresie panującej pandemii, gdy możliwość kontaktów bezpośrednich została zredukowana do niezbędnego minimum.

Osoby zainteresowane uzyskiwaniem informacji w bezpośrednim kontakcie mogą je uzyskać w dziekanacie lub podczas dyżurów dydaktycznych pełnionych przez nauczycieli akademickich.

Nadzór nad aktualnością i adekwatnością informacji dotyczących kierunku jest prowadzony na poziomie Wydziału. Weryfikacja treści informacyjnych udostępnianych publicznie jest dokonywana podczas przeglądów przeprowadzanych przez Dział Administracji i Komunikacji. Do tego celu wykorzystywane są również uwagi i sugestie od odbiorców informacji (studenci, kandydaci na studia oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego) oraz narzędzia analityczne. Na koniec każdego roku kalendarzowego przygotowywane są podsumowania z podjętych działań komunikacyjnych przez Wydział.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup interesariuszy informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą wszystkie grupy odbiorców informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Głównym aktem prawnym regulującym w szczególności funkcjonowanie systemu jakości kształcenia jest Uchwała nr 28 Senatu z dnia 28.09.2020 r. Określa ona cele systemu oraz środki do ich osiągnięcia. Reguluje również funkcjonowanie głównego organu opiniodawczo-doradczego Rektora w zakresie dydaktyki i kształcenia, to jest Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia. Na poziomie uczelnianym funkcjonują pełnomocnicy Rektora ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, ds. wymiany międzynarodowej i ds. praktyk zawodowych. Wsparciem systemu jakości jest Centrum Obsługi Studenta i Doktoranta, które sprawuje administracyjną pieczę nad studiami, ich prowadzeniem oraz wydawaniem dyplomów ukończenia studiów, ale także zapewnia merytoryczne i techniczne wsparcie w zakresie dydaktyki, jej spójności i doskonalenia.

Na szczeblu Wydziału sprawowany jest stały nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad programem studiów i obejmuje przede wszystkim analizę programów studiów pod względem realizacji zakładanych efektów uczenia się, weryfikacji systemu punktów ECTS oraz monitorowania kwalifikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wskazanych kierunkach studiów. Doskonalenie programów studiów jest w kompetencji Rady Programowej kierunku, w skład której wchodzi: nauczyciele akademicy, studenci i przedstawiciele praktyki gospodarczej. Aktywny udział w tym obszarze podnoszenia jakości kształcenia odgrywają kierownicy katedr i koordynatorzy kierunku. Do głównych działań merytorycznych należą przegląd i modyfikacje celów kształcenia, zakładanych efektów uczenia się, treści oraz metod kształcenia, a także sposobów weryfikacji efektów uczenia się.

Całościowy nadzór merytoryczny nad kierunkiem sprawuje Prodziekan ds. Jakości Kształcenia i Współpracy z Otoczeniem oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. W zakresie nadzoru organizacyjnego i administracyjnego podejmowane są przede wszystkim działania mające na celu gromadzenie kompletnej dokumentacji dla wszystkich kierunków kształcenia, zapewnienie całościowej obsługi kierunków w zakresie planowania i przebiegu zajęć dydaktycznych, zgodnie z programem nauczania, a także sporządzania planu hospitacji oraz gromadzenia ocen z hospitacji zajęć dydaktycznych i sporządzania sprawozdań z realizacji poszczególnych elementów.

Ważnym elementem działalności organizacyjnej jest kreowanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym programy mentoringowe, czy współpraca ze szkołami średnimi. Relacje te pozwalają w większym stopniu uwzględnić w programach studiów wymagania stojące przed absolwentami kierunku, w kontekście wyzwań współczesnego rynku pracy. Obowiązki w tym zakresie realizuje przede wszystkim Dział Jakości Kształcenia i Obsługi Studenta.

Na Wydziale opracowano całościową procedurę projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programów studiów. Proces ma charakter wieloetapowy i uwzględnia wszystkie zasady projektowania programów studiów przyjęte w Uniwersytecie Łódzkim. Aby zagwarantować jak najwyższy poziom kształcenia, każda zmiana dokonana w programach realizowanych od nowego roku akademickiego podlega ocenie merytorycznej i organizacyjnej dokonanej przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia w porozumieniu z Wydziałową Radą Samorządu Studentów. Komisja rekomenduje zmiany w programie do zaopiniowania Radzie Wydziału Zarządzania, a następnie program zostaje przekazany do zaopiniowania Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia i zatwierdzenia na Senacie Uczelni.

Monitorowanie i bieżąca weryfikacja zakładanych efektów uczenia się należą do obowiązków wszystkich prowadzących zajęcia dydaktyczne, którzy corocznie, przed rozpoczęciem roku akademickiego dokonują weryfikacji oraz aktualizacji kart przedmiotów. Są one następnie zatwierdzane przez: koordynatora kierunku, kierownika kierunku i WKdsJK. Okresowy przegląd programów studiów należy do kompetencji kierowników i koordynatorów kierunków oraz Rad Programowych, które obradują dwa razy w ciągu roku.

Kierownicy kierunków są odpowiedzialni za zapewnienie realizacji wszystkich kierunkowych efektów uczenia się. Treści programowe określonego przedmiotu muszą być powiązane z przedmiotowymi

efektami uczenia się. System Minerva wspomaga i zapewnia automatyczną weryfikację, w jakim stopniu poszczególne przedmioty zapewniają realizację kierunkowych efektów uczenia się i należy wskazać, że jest ważnym wspomagającym elementem systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Ważną rolę w doskonaleniu i realizacji programu studiów odgrywają interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, obie te grupy spełniają istotne zadania przy doskonaleniu bieżących programów studiów. Celem poprawy jakości kształcenia i lepszego dostosowania treści programowych oraz metod kształcenia do wymogów rynku pracy angażują się oni w proces doskonalenia, a także w ich realizację.

Studenci poprzez samorząd studencki mogą także wyrażać opinię dotyczącą zmian w programach. Ważnym elementem oceny osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku jest systematyczne przeprowadzanie oceny zajęć wśród studentów. Ankiety studenckie dotyczą oceny poszczególnych przedmiotów i ich prowadzących, w tym również uwag, o przydatność poruszanych na danym przedmiocie, w opinii studenta, treści. Ankiety przeprowadzane i weryfikowane są w każdym roku akademickim. Wnioski z analiza wyników przeprowadzonych wśród studentów badań są uwzględniane w procesie przygotowania rekomendacji do działań zmierzających do podniesienia jakości kształcenia na kierunkach i zmian programu studiów.

Na doskonalenie programu studiów wpływ mają również członkowie Rady Biznesu jak i interesariusze zewnętrzni którzy biorą udział w procesie realizacji programów studiów w roli wykładowców-praktyków. Interesariusze zewnętrzni biorą czynny udział w realizacji programów studiów szczególnie o profilu praktycznym oraz biorą aktywny udział w organizowaniu praktyk.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia jest nadrzędnym organem opiniodawczym w zakresie procesu kształcenia. Na poziomie uczelnianym funkcjonują pełnomocnicy Rektora ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, ds. wymiany międzynarodowej i ds. praktyk zawodowych.

Na szczeblu Wydziału sprawowany jest stały nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad programem studiów i sprawuje to Prodziekani ds. Jakości Kształcenia i Współpracy z Otoczeniem oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Na Wydziale opracowano całościową procedurę projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programów studiów. Proces ma charakter wieloetapowy i uwzględnia wszystkie zasady projektowania programów studiów.

Kierownicy kierunków są odpowiedzialni za zapewnienie realizacji wszystkich kierunkowych efektów uczenia się. Treści programowe określonego przedmiotu muszą być powiązane z przedmiotowymi efektami uczenia się. System Minerva umożliwia automatyczną weryfikację, w jakim stopniu poszczególne przedmioty zapewniają realizację kierunkowych efektów uczenia się i należy wskazać, że jest ważnym wspomagającym elementem systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Studenci poprzez samorząd studencki mogą także wyrażać opinię dotyczącą zmian w programach

Na doskonalenie programu studiów wpływ mają również członkowie Rady Biznesu jak i interesariusze zewnętrzni, którzy biorą udział w procesie realizacji programów studiów w roli wykładowców-praktyków. Interesariusze zewnętrzni biorą czynny udział w realizacji programów studiów oraz biorą aktywny udział w organizowaniu praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Ostatnia ocena PKA dotyczyła oceny instytucjonalnej dokonanej oraz w 2012 r. na Wydziale Zarządzania (Uchwała 1/2/2013 z dnia 17.01.2013 r.). Sześć kryteriów oceny instytucjonalnej zostało ocenionych na wyróżniająco: 1. strategia rozwoju, 3. cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji, 4. zasoby kadrowe, materialne i finansowe, 5. prowadzenie badań naukowych, 6. współpraca krajowa i międzynarodowa, 7. system wsparcia studentów i doktorantów, a dwa kryteria uzyskały oceny w pełni: 2. wewnętrzny system zapewnienia jakości, 8. przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia. Nie sformułowano uwag do kierunku zarządzanie.

Przewodniczący zespołu oceniającego

Prof. dr hab. Tadeusz Kufel